



VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

IX. évfolyam 6. szám

* Társadalmi, kulturális, hagyományörző folyóirat *

2002. június

Nincs kormányzati eszközünk, de van sok millió magyar akarata

Részletek Orbán Viktor május 7-én elmondott beszédéből a polgári összefogás nagygyűlésén

Ismét százezres tömeg gyűlt össze a budai Várban a Szent Háromság téren s a környező utcákban, hogy meghallgassák Orbán Viktort és a polgári összefogás képviselőit. Orbán Viktor néhány bevezető szó után így szólt az összegyűltekhöz:

„Azért gyűltünk össze, hogy együtt legyünk, együtt itt, egymással, de lélekben együtt az otthonmaradottakkal is. Együtt a jóban és együtt a rosszban.” Majd később így folytatta: „Ha egy nemzet – ahogy mi tettük – dacolva a világ kordívatjával, a saját útját járva magasra akar jutni, tudnia kell, csak akkor nem szédül meg, ha határozott célra szegezi tekintetét, ha rendíthetetlen, ha biztos talajt érez a lába alatt. Márpedig mi magasabbra akartuk emelni hazánkat. Magasabbra, hiszen közös meggyőződésünk, ha tágasabb jövőt akarunk, akkor felfelé, az ég felé kell építenünk. Mi teljes jólétet, anyagi és lelki jólétet akartunk teremteni. A jólét sokak számára kenyeret jelent, munkát, iskolát, autót, nyaralást. De a jólét számunkra családot, gyermeket, barátokat, nemzeti büszkeséget, szeretetet, összetartozást, ünnepeket is jelent. Mi a kettőt együtt akartuk. Azt szerettük volna megmutatni, hogy a kenyér jobban ízlik, ha van kivel megosztani. A lakás kényelmesebb, ha nemcsak fedél a fejünk fölött, hanem otthon is. A munka jobban megy, ha közösen építünk. A kiemelkedő teljesítmény is többet ér, ha utána közösen énekelhetjük a magyar Himnuszot. Magyarok lenni is felemelő, ha becsülnék bennünket szerte a világban. S mi ezt akartuk. Talán még nem voltunk elég erősek arra a hatalmas feladatra, hogy magunkkal ragadjuk az ország többségét.”

Beszéde további részében Churchillt és Márait idézve utalt a jelen helyzetre, majd az elmúlt négy évről ezeket mondotta:

„Az elmúlt négy év eredményei nem csupán azért születtek meg, mert polgári kormánya volt Magyarországnak. Természetesen talán az is kellett hozzá. Am a magyarok lelkében mindig is ott élt az összetartozás, a család megtartó erejébe vetett hit. Mindig is tudtuk, hogy a szeretet, amit szüleinktől kaptunk, arra való, hogy gyermekeinknek minél többet juttassunk belőle. Ezért juthattott támogatás, otталom, bátorítás azoknak, akik a munka mellett családot is vállalnak, s nem csupán azért, mert a polgári kormány mindezt törvénybe foglalta. Mi magyarok, mindig is éreztük, hogy a múlt néhány darabját egyszer ki kell hoznunk a múzeumból. Mert van, ami múlt ugyan, de eleven erő és kapocs is, amely ezer esztendővel, ezer esztendővel köt össze bennünket. Ezért került Szent István koronája a Parlamentbe, s nem azért, mert a polgári kormány így határozott. Mi, magyarok, mindig tudtuk és hittük, hogy történel-



münk, hagyományaink, ezernyi dicsőségünk és bukásunk nélkül senkik és semmik vagyunk. Ezért ünnepeltük méltón és közösen a millenniumot, nem pedig azért, mert a polgári korány a millennium megünnepléséről törvényt alkotott. A magyarok lelkében mindig is ott élt a szüleik, nagyszüleik sorsa iránti felelősség. Mindig is tudtuk, hogy múltunkat egyszer be kell vallani. Tudtuk, hogy egyszer majd mindent el kell mondanunk a gyermekeinknek. Ezért lett Terror Háza múzeum, s nem azért, mert a polgári kormány úgy döntött, hogy legyen. A magyarok lelkében mindig is ott voltak a határon túliak, s titokban akkor is tudtuk, hogy 15 milliónyian vagyunk, amikor ezt megpróbálták elfeledtetni velünk. Ezért lett státusztvény és született az erdélyi egyetem, s nemcsak azért, mert a polgári kormány így akarta. Kérem, ne feledjék el, egy kormány működéséből csak annyi a fontos, amennyi részévé válik az éltünknek. Most eldől, vajon a lelkünkben fakadt-e az elmúlt négy esztendő, vagy csak utazgatunk egy kicsit a saját átmeneti lehetőségeink birtokalmában.”

A továbbiakban a megalakuló új kormányról ejtett néhány szót, nyugtázva azt, hogy a polgári kormány sok számos intézkedését tovább kívánják folytatni. Majd ezeket mondotta:

Ma és most ki kell mondanunk ezt: semmit sem tehetnek a polgári Magyarország szándékai és akarata ellenére. Megígérték, hogy folytatják, ami elkezdtünk. Helyes. A polgári Magyarország feladata, hogy ellenőrizze, számon kérje, betartassa.

Nincs kormányzati eszközünk, de van sok millió magyar akarta. Valóban, még soha nem voltunk ilyen sokan és soha nem voltunk ilyen erősek. Nekünk most arra kell vigyáznunk, ami az elmúlt négy évben a lelkünkben megszületett.”

Néhány figyelmeztető szó után Orbán Viktor beszédét így folytatta:

„Most tehát az összefogás a legfontosabb, hiszen ez a legnagyobb erőnk. Összefogás, egyre szorosabb együttműködés. Ezt várjuk pártjainktól, parlamenti képviselőinktől, társadalmi szervezetektől, s a szellem általunk sokra becsült, kiemelkedő embereitől is. Csak összefogással tudjuk megakadályozni, hogy éket verjenek közénk. Csak összefogással tudjuk megvédeni és kiszélesíteni a polgári nyilvánosságot. Most nem engedhetünk az önfeladás, a lemondás, a beletörődés kísértésének. Nem engedhetünk a mégoly jogosnak tűnő önsajnáltnak sem. **A polgári Magyarország nem ennek az országnak az egyik kisebb vagy nagyobb része. A polgári Magyarország az egész.** A polgári Magyarország az, amit az emberek polgárként tesznek kormányoktól függetlenül. Néha könnyebb, néha nehezebb ezen az egy Magyarországon élni és szolgálni, de ez a helyünk. Innen nem megyünk el. Itt maradunk. Haza akkor is van, ha idegen hatalmak befolyása alá kerül, ha tatár, ha török dül. Haza akkor is van, ha nem a miénk a kormányzati felelősség. A haza nem egyszerűen politika, hanem az életünk. Meglehet, pártjaink és képviselőink az Országgyűlésben ellenzékben vannak, de mi, akik itt vagyunk a téren, nem leszünk és nem lehetünk ellenzékben, mert a haza nem lehet ellenzékben.”

Ezután a fiatalokhoz szólt, kik láthatóan nagy tömegben sereglettek ide. (Szavait lapunk 110 oldalán a fiatalokról fiataloknak rovatunkban olvashatják.) Orbán Viktor nagy tetszéssel, hatalmas tapsviharral meg-megszakított beszédét ezekkel a gondolatokkal fejezte be:

„Most arra van szükség, hogy százzámra alakuljanak polgári körök és társaságok. Az erőnk, amely a sokaságban van, akkor valódi erő, ha képesek vagyunk magunkat megszervezni. Erőnk csak akkor valódi erő, ha képesek vagyunk megszervezni a polgári Magyarország nyilvánosságát. Ezért azt kérem, hogy reményeim szerint százzámra létrejövő polgári körök jelentkezzenek a Demokrácia központ ismert telefonszámain. (06-1-475-0946) Tudnunk kell egymásról, hogy ha a sorsunk úgy hozza, hogy mozdulnunk kell, akkor egyszerre mozdulhassunk. Búcsúzóul azt kívánom, hogy vigyázzanak magukra, vigyázzunk egymásra, s ne felejtsük el, továbbra is: Hajrá, Magyarország, hajrá, magyarok!

Szerkesztette: Császár Ferenc

Önök joga van tudni...

hogy miről döntött a testület
május 30-i ülésén

Költségalapú Önkormányzati bérlakások, ahogy a köztudatban él, a fecskéházak és a nyugdíjas panziók birtokbavételi feltételei érdembe most került először a testület elé. Az éves bérleti díj összege nem lehet kevesebb az első évben, mint a lakás bekerülési költségének 2%-a. Ennek alapján a fiatalok részére épülő 4 db 70,1 m² lakás havi bérleti díja: 11.852 Ft, a 74,07 m²-es szintén 4 db lakás havi bérleti díja: 12.525 Ft. Az idősök részére épülő bérlakásoknál a 14 db 33,93 m² lakás havi 8.082 Ft, a 35,7 m²-es lakások, (4 db) havi bérleti díja 8.508 Ft. Természetesen, ez az összeg nem tartalmazza az elfogyasztott villany, víz, gáz költséget, amit minden lakásban a fogyasztásnak megfelelően kell fizetni. Aki az Idősök Klubjában tagsági jogviszonyt létesít, az a Gondozási Központ szolgáltatásait a meghatározott árakon igénybe tudja venni, (pld. étkezés, takarítás, stb.). Sokan érdeklődtek, hogy mit kell tenniük, hogy ezekhez a bérlakásokhoz hozzá juthassanak? Először is, rövidesen megjelenik egy pályázati kiírás. Abban le lesz írva, hogy milyen pályázati feltételeknek kellene megfelelni. Ezt a pályázatot az abban leírtak alapján ki kell tölteni, és eljuttatni a megjelölt címre. Előre már el lehet mondani, hogy a fiatalok pályázatában a következő feltételek lesznek: - gyomaendrődi állandó lakos pályázhat, aki még nem töltötte be a 35. életévét, aki-é: a vele költöző – lakóingatlan nem rendelkezik, aki legalább 5 éves lakáselőtakarékosági szerződéssel rendelkezik, vagy 30 napon belül megköti, akinek a háztartásában az 1 főre jutó jövedelem meghaladja a minimál öregségi nyugdíj kétszeresét. Az idősöknél a feltételek: 62. életév betöltése, vagy aki a munkaképességét 67%-ban elvesztette, és már elmúlt 18 éves. Akinek a településen legalább komfortos lakóingatlana van, és azt 1 éven belül az önkormányzat által is elfogadható érteken eladja, aki tartósan leköötött anyai készpénzvagyonnal rendelkezik, vagy az ingatlana eladása után rendelkezni fog, mely összeg elegendő az átlagot jóval meghaladó minőségű bentlakásos intézményi elhelyezés egyszeri hozzájárulás megfizetésére.

Személyes javaslatom, hogy a pályázati kiírás megjelenéséig is mindenki, akit érdekel ez a lehetőség, feltétlen jelentkezzen a Gondozási Központ vezetőjénél, még akkor is, ha az előbb felsorolt pályázati feltételt valamelyikének úgy érzi, hogy nem felel meg.

Helyi adó módosítás! Év közbeni adómódosításra csak akkor kerülhet sor, ha az a lakosságot kedvezően érinti. Ebből következik, hogy most ilyen esettel állunk szemben! A szennyvízberuházásra járó 5 éves kommunális adó kedvezményhez hozzáadódik a szilárd útburkolat után járó 2-4 év kedvezmény, tehát 5+2, illetve 5+4 éves adókedvezmény illeti meg az illetékes adóalanyokat. Ezen kívül azokat is megilleti az adókedvezmény, akik önhibán kívül nem tudnak rácsatlakozni a szennyvízhálózatra, mert nincs fürdőszobájuk, de a hozzájárulást megfizették, és a csanak az udvaron belül kiépítésre kerül.

Rózsahegyi Kálmán Általános Iskola igazgatójának idén lejárt szerződését 1 évvel, 2003. augusztus 15-ig meghosszabbítja a testület. A kiírt pályázatra ugyanis nem volt jelentkező.

Városi Könyvtár igazgatói állására pályázat kerül kiírásra, tekintve, hogy Hajdú László megbízása 2002. november 30.-án lejár.

A Körös sori üdülősor szennyvízrakótését a testület támogatja, ingatlanonként 126.000 Ft hozzájárulással. A Dobó utcai üdülők is hasonló elbírálás alá eshetnek.

A Hantoskerti üdülőterület lakóterülettel történő átminősítési lakossági kérelmet a testület elutasította.

Az útszafalozási munkálatok lakosságot terhelő költség meghatározás módja idén nem változik. Jelenleg 18 utcára készült el a költségarányos lakossági hozzájárulás. Abban döntött a testület, hogy a 2003-ban történő útépitések lakossági hozzájárulás mértékének meghatározására az eddigitől eltérő, más módszerre is készüljön előterjesztés. Bizonyos esetekben nagyon nagy a költségűsorodás, 12- és 44 ezer forint között is előfordulhat. Több tényező is befolyásolja a terheket (sűrűbben lakott, szélesebb út, stb.) Meg kell határozni továbbá az un. féloldalas utcák (épület nincs a másik oldalon, pld. Polányi Máté utca) költségviselés módját is.

Elfogadta a testület a folyó szennyvízberuházás 1. részteljesítéséről szóló jelentést. Eszerint 979 ingatlannál a csanak kiépítés megtörtént, 15.383 m csatorna, 3 db szennyvíz átemelő és 749,5 m nyomóvezeték készült el. A részteljesítés során külön jegyzőkönyvben rögzítették az üthelyreállítások kérdéseinek rendezését.

Szelektív hulladékgyűjtés kezdődik el a város 4 pontján. Három frakciós hulladékiszogetet fognak létesíteni, Ez azt jelenti, hogy külön konténerbe kell dobni az üveget, a papírt és a műanyag palackot. A regionális hulladéklerakó megépítése előtt hazai és nemzetközi tapasztalat alapján célszerű a lakosságot megismertetni az újfajta, és sokkal egészségesebb hulladékgyűjtéssel. A konténereket hetente kétszer fogják üríteni. Decemberben fogja majd a testület értékelni a féléves tapasztalatokat e témában. Remélhetőleg a lakosság kedvezően fogadja, nagyon sok más városban jól működik ez a fajta hulladékgyűjtés.

A gyomai Apolló Mozi és az épület eladásra került, (8 millió forintért) az új tulajdonos a Trendl Kft.

A vitatott földek 2001/2003 gazdasági évre vonatkozó haszonbérleti szerződésekről készített tájékoztatót a testület tudomásul vette.

A Selyem úti óvoda és a Blaha úti óvoda vezetőinek támogatási kérelme kedvező elbírálásban részesült, az eszközbeszerzési támogatások vonatkozásában.

Tudomásul vette a testület a Humánpolitikai Bizottság döntését, mely szerint a Gyomaendrődi Férfi Kézilabda Club részére 100 ezer forint támogatást nyújt, amit a kishgyesi útra használhatnak fel. További támogatást fedezet hiányában nem kaphatnak.

Gyomaendrőd Város Közgyűjteményeiért Közalapítvány közhasznúsági jelentése elfogadásra került.

Császárné Gyuricza
Éva

Köszöntés

Márton Gábor nyugalmazott tanár úr, városunk díszpolgára, szerkesztőségünk alapító tagja és kedves felesége Timár Jolán, nyugalmazott tanító június 1-jén ünnepelték házasságuk 50 éves évfordulóját. Ebből az alkalomból a Mindenható Isten áldását kérve szerkesztőségünk tiszta szívvel és nagy-nagy szeretettel köszönti Öket. Kívánjuk, hogy Gábor barátunk drága feleségével, Jolikával együtt még sok éven át éljenek boldogan három gyermekük és hét unokájukkal egyetemben. A jó Isten adjon nekik erőt, egészséget, ragyogja be életüket a soha el nem múló, szeret és béke!

Emlékeül e kitüntető alkalomra fogadják szeretettel Robert Burns csodálatosan szép versét Juhász Gyula fordításában:

JOHN ANDERSON, SZÍVEM JOHN

John Anderson, szívem, John,
kezdetben, valaha
hajad koromsötét volt
s a homlokod sima.
Ráncos ma homlokod, John,
hajad leng deresen,
de áldás őszfejedre,
John Anderson, szívem.

John Anderson, szívem, John,
együtt vágtunk a hegynek,
volt víg napunk elég, John,
szép emlék két öregnek.
Lefelé ballagunk már
kéz-kézben csöndesen,
s lent együtt pihenünk majd,
John Anderson, szívem.



CIPŐTALPBÉLÉST SZONDÁTÓL

Rózsahegyi u. 11.
Telefon: (66) 284-301

Csak előfizetőknek! Júniusi számunk 8 oldalas melléklettel jelent meg, melyet előfizetőink kapnak meg. Mellékletünkben többek között beszámolunk a megújított II. világháborús emlékmű hősök napi újraszentalésáról, gazdag képanyaggal, a Rózsahegyi és Kis Bálint napokról.

Megyei hírek



Békéscsabán május 1-én tizedik alkalommal rendezték meg a Csaba-Expó Nemzetközi Kiállítás és Vásárt, amelyet **Glattfelder Béla, a Gazdasági Minisztérium politikai államtitkára** nyitott meg. E nemzetközi hírű vásáron szűzt kiállító mutatta be portékáit. Ezúttal új helyen a Tesco parkolójában ütötték fel „sátrakat”. Részt vett és beszédet mondott

Végh László országgyűlési képviselő, a város alpolgármestere, **Várad Zoltán** vásárigazgató.

Dobozon áprilisban ünnepelte **Békési Istvánné Kis Rozália 107. születésnapját**. A születésnap ünnepségen köszöntötte Szatmári János Doboz polgármestere, a helyi általános iskolások verssel és énekkel kedveskedett Rozi néninek, de eljött egy kiváló zenész, a háziorvos, és egyetlen hozzátartozója harmadik férjének Budapestén élő fia, sokan az ismerősök közül. A hírhez tartozik, hogy Rozi néni belvízkár sújtotta házát helyrehozták, új gipszkarton plafonnal és nyílászárókkal látták el. Rozi néni jó egészségnek örvend, s mint mondja a hosszú élet titka a kemény munka.

Békésen a malomvégi temető halottasháza előtti téren április 25-én kopjafát állítottak az 1919. április 26-án a román katonák által itt elkövetett vérengzés áldozataira emlékezve. A kopjafára felvésték a 12 békési áldozat nevét. Az akácfát Gyarak Imre tanár úr formálta emlékeztetéssé az utókor számára. A kopjafát megkoszorúzta a polgármester a Városvédő és Szépiítő Egyesület és a Farkas Gyula Mezőgazdasági, Ipari Szakképző Intézet és Gimnázium képviselője.

Orosházán május első napjaiban a határon elkobzott ruhaneműket osztottak a rászorulóknak részére. Az akciót a helyi Vöröskereszt szervezet koordinálta. Az akcióban 18 nagycsalád, köztük 28 gyermek és 22 felnőtt jutott szép ruhákhoz.

Május 9-én a Belügyminisztérium programja keretében az Orosházi Határőr Igazgatóság nyolc tagú francia küldöttséget fogadott Paul Gradovni parancsnok vezetésével. A látogatás célja a határőr kollégák munkájának, az oktatási képzésnek megismerése, melynek keretében ellátogattak az igazgatóság oktatási központjába is. A küldöttség feladata volt továbbá, hogy fejlessze az együttműködést az Európai Unió tagállamainak partnerintézményeivel, és tanácsokkal lássa el a magyar határőröket, a határőrizeti tevékenységét.

Békéscsabán az Országos Szlovák Önkormányzat felügyelete alatt tevékenykedő szlovák kutatóintézet, mely 1990 óta működik új igazgatót kapott **Hornokné Uhrin Erzsébet** a csabai Tessedik Sámuel Főiskola docense személyében, aki áprilistól pályázat útján nyerte el e vezető megbízást. E nagy hírű intézet a hazai nemzetiségek közül elsőként kezdte meg működését, mely nemcsak a hazai, de a határainkon túlnyúló dél-alföldi szlovákság kutató bázisaként is működik.

Korábban már beszámoltunk arról, hogy a szeghalmi Péter András Gimnázium 75 éves. Ebből az alkalomból adták ki „A Szeghalmi Péter András Gimnázium Évkönyve” című összefoglaló munkát, mely 1926 szeptemberétől 2001. decemberéig mutatja be az iskola 75 éves történetét, melyből megtudhatjuk, hogy 2001 júniusában 68 nemzedék búcsúzott az Alma Matertől, s mintegy ötezen szereztek érettségi bizonyítványt.

Hírek házunk tájáról

Április 20-án Békés megyei körútja során **Bokor Tünde erdélyi népdalénekes** ellátogatott városunkba, ahol is a gyomai könyvtárban meglehetősen szép éneklésével bővülte el közönségét. A nép lelkében máig élő erdélyi dallamokat tisztá, csengő hangon. Kíséret nélkül adta elő. Az erdélyi havasokon... Hargitai feckemadár... A Küküllő mellett... hangzottak fel a nép lelkében máig is élő dalok. De a húszas évek ismert nótáit, már közönsége is vele, együtt dúdolta, énekelte, így természetve kapcsolatot hallgatóságával. Ő is, mint sok más erdélyi énekes nem „tanulta” a daléneklést lelkéből, szívéből fakadt östehetség. Mint mondotta a hegyek között egy kis faluban óvónő 9 gyermek gondozója. Kár, hogy csak kevesen tudtak érkezéséről, de ígéretet kaptunk, hogy még ez évben ismét ellátogat hozzánk.

Városunkban a szennyvíz hálózat második és harmadik ütemének első része befejeződött. 979 ingatlan csatlakozhatott a hálózathoz. Az elkészült rész tizenötezer 383 méter gravitációs-, 750 méter nyomóvezeték és három átemelőt foglal magába. A május 9-én üzembe helyezett rész ötszázhatvanhét millió 770 ezer forintba került. A második rész előreláthatólag november végén kerül átadásra. A teljes befejezés 2003. november végére várható.

Legyen Önnek is madárbarát a kertje!

Jelentkezzen a „madárbarát kert program”-hoz. A Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület meghirdette a **Madárbarát kert programot**, melynek célja hazánkban a madárvédelem ügyének segítése. A mozgalomhoz való csatlakozás a regisztrációs lap kitöltésével és a regisztrációs díj befizetésével lehetséges. A regisztrációs díj évi ezer forint kertenként az MME tagoknak, ezeröttszáz forint kertenként a nem MME tagoknak. A regisztrációs lap beszerezhető



Gyomaendrődön: Dr. Giricz Katalinnál Köztársaság u. 9. Tel: 283-824. Vidékiek érdeklődhetnek a 06-80-203-796. Drexler Szilárd ingyenesen hívható telefonszámon. Budapestén az Egyesület címén 1121. Költő utca 21.-ben. Kérjük, regisztráltassák magukat, támogassák ezzel is a madárvédelmet!

Mit nyújt Önnek a Madárbarát kert program?

- Madárvédelmi tanácsadói háttérrel az ingyenesen is hívható telefonszámon.
- Évi három alkalommal körlevelet juttat el Önhöz, melyben hasznos tanácsokat kaphat a madárvédelmi, kertészeti munkához.
- A madárbarát kert program feltételeinek teljesítése esetén egy táblát kap, amelyet kertjében kihelyezhet.- Biztonságos és minőségi madárvédelmi berendezéseket ajánl.- Minden évben ajándéksorsoláson vehet részt.
- kedvezményes vásárlási lehetőséget madárvédelmi könyvek, hanganyagok, odúk, kerti szerszámok stb. beszerzéséhez.

Varázsolja kertjét élőhellyé a táplálékot, otthont, pihenőt kereső állatok számára!

Május 2-án Erdélyi Tájak címmel nyílt meg **P. Emödi Etelka keramikus és festőművész festménykiállítása** a Katona József Művelődési Központban. A kiállítást Bula Terézia a Vidovszky Képtár vezetője nyitotta meg. A képek élénk varázsolják Erdély gyönyörű tájait, jellegzetes építészetét, hangulatát. Az alkotások nyugodt témáiban is a dinamizmus, az erőteljes rajzosság, jellemezte a képeket; sugallva a művész hajlamát és szeretetét a grafikai megfogalmazás iránt. P. Emödi Etelka Nagyváradon született 1945-ben, Kolozsváron végzett a Képzőművészeti Főiskolán és 1990-ig a Romániai Képzőművészeti Alap nagyváradi fiók tagjaként alkotott és vett részt a tavaszi-őszi tárlatokon, csoportos és egyéni kiállításokon. 1990-től Magyarországon él és dolgozik. Tagja lett a Magyar Alkotóművészek Egyesületének. Alkotásairól, így vall a művész: „Erdélyi témájú grafikáim, akvarelljeim és olajképeim szép számmal szétszóródtak a nagyvilágban, úgy ahogy az erdélyi magyarság szétszéledt s magával vitte az ottani tájakat.”

In memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könnyű sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb jövő!

Timár Máté

Szilágyi Menyhért, Endrőd 1909-Hunya 1983 és Gellai Mária, Endrőd 1913 - Hunya 1995



„Uramisten, add meg nekem, úgy zenéljen kis harangom:
kongásában minden testvér élte titkát lelje meg:
társat sejtse szíve mellett, aki koldusan barangol,
testvért, vele együtt sírót, aki álmokat temet...
Mondogassák a szegénynek: lelünk kottájára kongat;
gazdag mondja: bennem is még emberség után kutat,
és a vének: ránk köszönti régi, ifjú hajnalunkat,
ifjak, lányok: a szívünkbe szórja szét a hangokat.”

(Mécs László: Hajnali Haragszó, 1923)

Életük: az egyház szolgálata

E két kiváló ember küzdelmes életútja hasonlóan kezdődött. Mindketten sokgyermes családban születtek, paraszti családból származtak. Menyhért bácsiék kilencen voltak testvérek, Mária néniék is szintén. Gyermekkoruktól sokat dolgoztak. Menyhért volt a legidősebb gyermek, Mária, a testvérek közül a második. 1935-ben kötöttek házasságot. Földművelésből éltek, szerény körülmények között. Első gyermekük Menyhért 1936-ban született, István 1937-ben, László 1942-ben. A családfőt egyik rokonuk ajánlotta be harangozóknak az akkori plébánoshoz.

1939-től '42-ig Iványi György volt akkor a falu lelképásztora. Aki szerény fizetés mellett felajánlotta a harangozói állást, amit Menyhért örömmel elvállalt, s ettől kezdve egész életében hűségesen szolgálta az egyházat és az ott szolgálatot telje-

sítő papokat. A negyvenes évek elején költöztek a harangozói lakásba, ahol életük végéig laktak.

Az 1942-ben meggyilkolt Iványi György után Betucher Ferenc, majd '943-tól '957-ig Tóth Imre volt a plébános. Az akkori nehéz időkben Szilágyiék fizetés nélkül dolgoztak, ugyanolyan pontossággal, lelkiismeretességgel, mintha fizetés kaptak volna.

A szegényes körülmények között is gondoskodtak gyermekeik iskoláztatásáról, akik szorgalommal, jó tanulással hálálták meg az értük vállalt áldozatot; Menyhért Esztergomban érettségizett a katolikus gimnáziumban, majd Szegedre került a tanárképző főiskolára. 1961-ben Csorváson kezdte meg tanári pályáját, később Csorvás polgármestere lett, s az ma is, István Szeghalmon érettségizett, Békéscsabán a Gabonaforgalmi Vállalatnál dolgozott nyugdíjazásáig, László, a legfiatalabb fiú is Szeghalmon érettségizett, ő is a Gabonaforgalmi Vállalatnál helyezkedett el 1966-ig, majd Budapestre költöztek.

1958-tól Lengyel László atya került lelképásztornak Hunyára, akivel a Szilágyi házaspár továbbra is hűséggel, éven át szolgálta az egyházközséget. A templomnak, a sekrestyének minden gondja Menyhért bácsi feladata volt. Nagy pontossággal készítette a mindennapi miséhez szükséges eszközöket, a misekönyvet, a füstölőt vagy temetési keresztet, mikor mi kellett. A ministránsok között fegyelmet tartott, ám szigorúsága mellett is szerették.

A katonaságnál balesetet szenvedett lába egyre nehezebben bírta a sok lépcsőt, ezért a harangok kötelét leveztették a kórusra, így csak oda kellett felmennie, de ez is nehéz volt fájó lábainak. Meggyengült egészsége miatt egyre többet kellett Mária néninek segíteni. A templom nyitása-zárása, a déli harangozás az ő feladat lett. Miseruhákat, a gyermekek ministráns ruháit, az oltárterítőket is ő tartotta tisztán; mosta, vasalt azokat. Amikor 1970-ben Menyhért bácsi nyugdíjba ment, Mária néni vette át a harangozói és sekrestyés teendőket. Nagyon szépen tartotta rendben a templomot, takarított, saját kertjében nevelt virágokkal díszítette az oltárokat. Tavasztól őszig kertjében sokféle virág pompázott, sok-sok jácint, tulipán, később liliomok, kardvirágok, dália, őszirózsák, krizantémok, amikkel még karácsonykor is díszítette a templomot. A ministráns gyermekek nagyon szerették, szívesen segítettek a terítők felterítésében, de még a harangozásban is.

1973-ban Menyhért bácsi lábát amputálták, Mária néniére még több feladat hárult, mégis szívvel-lélekkel dolgozott tovább. Nagyon fájlalta, amikor házuk elé új ház épült s az eltakarta a templomot, amire oly jó volt mindig ránézni.

1983. december 5-én halt meg Menyhért bácsi, temetésén ott volt az egész falu. 1985-ben Mária néni is nyugdíjba ment, de továbbra is nevelte szép virágait a templom részére ellenszolgáltatás nélkül. Egészsége egyre romlott. Gyermekei gyakran látogatták, hisz már több segítségre szorult. 1990-ben István fiához költözött Békéscsabára, de nyáron mindig itt töltött egy-két hónapot. Nagyon hiányzott neki a falu, szeretett lakhelye, a templom, a hunyai ismerősök. 1995. január 22-én hunyt el 82 éves korában. Temetésén a rokonok, a hozzátartozók mellett ott voltak keze alatt felnőtt ministránsok, és mindenki, aki ismerte, szerette.

Mi, az itt élő hunyiaiak, ha visszatekintünk áldásos munkájára, elmondhatjuk, hogy tisztalelkű, becsületes, hívó emberek voltak. Anyyira, erre a hivatásra termettek, hogy amikor az egyház nem tudta fizetni őket, térítésmentesen dolgoztak tovább ugyanazzal a pontossággal, lelkiismeretességgel. Minden tulajdonság meg volt bennük, ami ehhez hivatáshoz kellett: pontosság, tisztaság, lelkiismeretesség, tiszteletadás, emberszeretet és Mária néni arcán lévő tiszta mosoly.

Köszönjük mindkettőjüknek az egyházért, a hívekért tett szolgálatukat. Amíg élünk emlékezni fogunk rájuk.

Szülei emlékére István fia, a felépült új templomba ő fizette a harangot. Isten áldja érte.

Hanyecz Vencelné



Endrőd néprajza

Rovatvezető: Szonda István

Tisztelt Olvasó!

Néprajzi rovatunk témájának aktualitását egy frissen megjelent könyv adja, mely a Kárpát medence harangtornyait és temetői haranglábat gyűjtötte össze. A könyv címe: **A Kárpát medence fatornyai**. Szerzője a műemlékvédelemben közismeret szakember: **Dr. Sisa Béla**. A könyvben megtalálhatjuk az endrődi Központi Temetőben ma is álló harangláb szöveges és fényképes bemutatását. Nagy öröm számomra, hogy ilyen jelentős és szép kivitelű szakkönyvbe belekerült temetőnk egyik értékes „műemléke”. A könyv megtalálható a Rózsahegyi Kálmán Általános Iskola Könyvtárában, az endrődi Plébánián, valamint az Endrődi Tájház szakkönyvtárában.

A következőkben a harangláb állításának történetéhez kapcsolódó gyűjtés anyagát adjuk közre.

Az endrődi Központi Temetőben lévő harangláb története.

„Endrődnek valaha két temetője volt, arrafelé amerre a Körös kanyarog. Ezeket az 1700-as évek végén hasították ki. Ide nem kellett harangláb, oly közel estek a templomhoz. Kelet-nyugati irányban.

Amikor a nép szaporodott, a község déli irányba tudott terjeszkedni és az utcákat ebbe az irányban szabták ki. Mivel

a falu gyorsan nőtt, így ebben az irányban is kellett létesíteni egy temetőt, melynek terjedelmét a Körös neh akadályozta. Igen ám, de ha a szél irányba nem arra járt, a harangszó nem hallatszott ki. Pap Istvánné mondta el, hogy ezért sokan panaszkodtak, hogy halottaikat a harangszó nem siratja el. 1922-ben új plébános jött, aki a temetőbe kis halottas házat is állított fel a tanjai halottak számára.

Szorgalmazta a harang felállítását. 1923-ban **Varjú Mátyásné Mészáros Anna felállította a ma is látható haranglábát**. Kikötése: hogy Ő, ha nem is pontosan a feszület árnyékába, mert oda a papokat temették – de a harang mögött kapjon sírhelyet. Valóban ma is ott áll fehér kőből készült keresztje, s mind addig „odaát” hallhatta a harangszavát, amíg 2 éve gonosz kezek el nem lopták az érces hangú harangot.

Felirata: Mészáros Anna Isten dicsőségére 1923-ban.

A harang, bronzból készült.



Pap Istvánné mondta el a 80-as évek végén.”

Endrődön a búcsúztatókban a harangszó mindig szerepel:

„Kinek nem volt anyja, apja
Az árvát is elsiratta.”

Írta Újházi Miklós Endrőd híres kántora. (Meggalt: 1941-ben)

Vaszkó Irén gyűjtése 1982. (Endrőd)

A bevezetőt írta,
és az oldalt szerkesztette:
Szonda István

Elsőáldozás

Május 19-én, Pünkösdvásárnap Endrődön volt elsőáldozás, az ünnep másnapján, Pünkösdhétfőn pedig Hunyán. Május 26-án, Szentháromság vasárnapján pedig Gyomán. (Sajnos, az idő rövidsége miatt lapzártánkig nem készült el a gyomai fénykép.)

Mindkét helyen a gyerekek nagy izgalommal, és örömmel várták ezt a napot. Alos hitoktatás után, az ünnepi misén először vehették magukhoz az Úr Jézus szent Testét az Oltáriszentségben.

Mise után a gyerekek a plébánián vendéglátásban részesültek.



Hunya



Endrőd



Katolikus oldal



JÚNIUSI MISEREND

Endrőd

Vasárnap: 8-kor, és este 7 órakor, hétköznap reggel fél 8-kor.
Szent Gellért Iskola kápolnájában
június 16-án vasárnap 16-kor évzáró Te Deum.
Június 2-án Úrnap, 10, 19 óra. 10-es mise után körmenet.

Hunya

Vasárnap: délelőtt 10-kor, kedden, csütörtökön, elsőpénteken és szombaton este 6-kor. A szombat esti vasárnapi előesti mise.
Június 2-án Úrnap 8 óra. Mise után körmenet.
Június 22-én, szombaton délelőtt 10-kor búcsú.

Gyoma

Vasárnap 10-kor, hétköznap reggel 8-kor, szombaton 18 órakor.
Június 8-án, szombaton délelőtt 10-kor búcsú.

Az egyházi rend

1. Az egyházi rend és a házasság az a két szentség, amelyek az Egyházban a közösséget szolgálják. Ezeknek az a célja, hogy aki fölveszi őket, mások üdvösségének előmozdítására szentelje magát. Ez a két szentség azoknak is üdvére szolgál, akik fölveszik, de csak azért, mert mások üdvözítésére törekcsenek.

2. Az egyházi rend szentségét Krisztus az utolsó vacsorán alapította.

3. Ez a szentség eltörölhetetlen jegyet nyom a lélekre és Krisztushoz teszi hasonlóvá.

4. Az egyházi rendet csak megkeresztelt ember veheti föl.

Az egyházi rend mindhárom fokozatát (diákonus, pap, püspök) csak egyszer lehet fölvenni.

A nyugati (latin) Egyházban csak olyan férfit lehet pappá vagy püspökké szentelni, aki hajlandó elfogadni a nőtlenséget (cölibátust). A keleti egyházakban házasságú férfiakat is lehet diákonussá és pappá szentelni, de püspökké szentelni csak nőtlen papot lehet.

Nőtlen férfiakat akkor lehet diákonussá szentelni, ha vállalják a nőtlenséget. Házasságú férfiakat akkor lehet diákonussá szentelni, ha elfogadják, hogy többé nem nőülnek meg (akkor sem, ha a házastársuk meghal).

Akik fel akarják venni ezt a szentséget, jelentkeznek az Egyháznál. Rendszerint bizonyos szellemi-lelki előkészületi idő után hívja meg őket a diákonussá szentelésre az illetékes egyházi hivatal.

Nőtlen diákonust, ha elfogadja a cölibátust, pappá lehet szentelni, ha az Egyház meghívja a papságra. Rendszerint újabb előkészület szükséges, mielőtt a diákonust pappá szentelik. Bármely pap püspökké szentelhető, ha az Egyház meghívja a püspökségre. Senkinek

sem joga az, hogy fölvegye az egyházi rendet.

5. Az a gyakorlat, hogy csak férfiakat szentelnek pappá, Krisztusnak azon a döntésén alapul, hogy csak férfiakat hívott meg erre. Még a szeplőtelenül fogantatott Máriát sem hívta meg, hogy diákonus, pap vagy püspök legyen.

6. Az egyházi rend szertartásának lényegi része valamennyi fokozaton a püspök által mondott fölszentelő imádság, valamint az, hogy két kezét a szentelendő fejére teszi.

7. Az egyházi rend mindhárom fokozatát csak püspök szolgáltathatja ki.

8. A püspök rendelkezik az egyházi rend szentségének a teljességével.

A püspökök az apostolok utódai, és felelősek mind az egész egyetemes Egyházért, mind azért a helyi egyházért (egyházmegyéért), amely rájuk van bízva.

Mínt hogy minden püspök felelős az egész Egyházért, azért csak olyanokat lehet püspökké szentelni, akiket a pápa meghív rá, akiben az Egyház egysége látható módon a legmagasabb szinten valósul meg.

Ha egy püspök megszakítja a pápával való kapcsolatot, akkor az vagy jogi szempontból szakad el a pápától (skizma, egyházszakadás), vagy tanítás szempontjából (eretnység), és azok a büntetések vonatkoznak rá, amelyeket az egyház jog a szakadár vagy eretnek klerikusokra megállapít.

Az apostolok püspököket szenteltek úgy, hogy kézrátétellel adták át nekik a Szentlelket. Ez a gyakorlat mind a mai napig megszakítatlan láncolatban folytatódik. A

püspökök Krisztus hierarchikus papságának teljességével rendelkeznek. A püspökök a hit tanítói.

9. A papok a püspökök munkatársai.

A papok nem rendelkeznek Krisztus hierarchikus papságának teljességével, mint a püspökök, ők csak részesednek belőle. A papok csak a püspöktől való függésben gyakorolják papságukat. A papok rendelkeznek azzal a hatalommal, hogy a kenyeret Oltáriszentséggé változtassák át, a bűnököt a bűnbocsánat szentségében megbocsássák és hogy a szent kenetet kiszolgáltassák. Feladatuk az evangélium hirdetése és Isten népének irányítása. Fölszentelésük által, püspökökkel egységben, a papok részesednek az Egyház egyetemes küldetésében, hogy az evangéliumot minden népnek hirdessék.

Egy egyházmegyé valamennyi papja együttvéve, a püspökkel egységben, alkotja az egyházmegyei pap kollégiumát.

Az egyházi rend köteleke révén a világ összes papja mind kapcsolatban van egymással.

10. A diákonusok feladata, hogy a püspök szolgálatára legyenek.

A diákonusok nem részesednek Krisztus hierarchikus papságában, de ők is megkapták az egyházi rendet, és Krisztus küldetésében és kegyelmében különleges módon részesednek. A diákonusokat első sorban azért szentelik föl, hogy a püspök szolgálatára legyenek, de a papoknak is segédkeznek.

Ők segédkeznek az Oltáriszentség bemutatásakor. Ki is szol-

JÚNIUS HÓNAP ÜNNEPEI

1. szombat: Szent Jusztinus vértanú
2. vasárnap: ÚR NAP
3. hétfő: Lwanga Szent Károly és társai vértanúk
5. szerda: Szent Bonifác püspök és vértanú
6. csütörtök: Szent Norbert püspök
7. péntek: Jézus Szíve
8. szombat: Szűz Mária szeplőtelen Szíve
9. vasárnap: Évközi 10. vasárnap
11. kedd: Szent Barnabás apostol
13. csütörtök: Pádai Szent Antal áldozópap, egyháztanító
15. szombat: Árpád-házi Boldog Jolán szerzetesnő
16. vasárnap: Évközi 11. vasárnap
19. szerda: Szent Romuald apát
21. péntek: Gonzága Szent Alajos szerzetes
22. szombat: Morus Szent Tamás vértanú
23. vasárnap: Évközi 12. vasárnap
24. hétfő: Keresztelő Szent János születése
26. szerda: Alexandria Szent Cirill püspök, egyháztanító
27. csütörtök: Szent László király
28. péntek: Szent Iréneusz püspök és vértanú
29. szombat: Szent Péter és Szent Pál apostolok
30. vasárnap: Évközi 13. vasárnap

A katolikus hit elemei (8)

gáltatják az Oltáriszentséget, házasságokat megáldanak, hirdetik az evangéliumot, temetési szertartást végeznek, és részt vesznek a szeretetszolgálatokban.

11. Krisztus papságában minden megkeresztelt hívő részesedik.

Mégis, az a krisztusi papság, amelyet a szent rendek közvetítenek, lényegesen különbözik a hívek papságától, mert az bizonyos szent hatalmat is megad a hívek szolgálatára. Másrészt viszont nem volna szükség fölszenteltre, ha nem volnának megkeresztelt hívek, az Egyház megkeresztelt tagjai pedig nem tudnák Krisztus áldozatát bemutatni pap nélkül. A keresztelésben kapott krisztusi papság és az egyházi rendben kapott hierarchikus krisztusi papság kiegészíti egymást, és mindkettőnek szüksége van a másikra.

Az egész Egyház papi nemzet. A keresztiségnek köszönhetően minden hívő részesedik Krisztus papságában. Ezt a részesedést „a hívek egyetemes papságának” nevezik. Erre alapozva és ennek szolgálatában létezik egy másik részesedés is Krisztus küldetésében; az egyházi rend szentsége által fölszentelt szolgálat részesedése, amelynek föladata Krisztus, a Fő nevében és személyében szolgálni a közösségen belül. (KEK, 1591.)

A szent szolgálatot kezdettől fogva három fokozatban gyakorolták és adták át. Ezek: a püspöki, az áldozópapi és a diákonusi fokozat. A szenteléssel átadott szolgálatok az Egyház szerves fölépítésé számára nélkülözhetetlenek: püspök, áldozópapok és diákonusok nélkül nem lehet Egyházzal beszélni. (KEK, 1593.)

Az oldalt szerkeszti:
Iványi László plébános

Adatok Endrőd és Gyoma hajdani birtoklásáról a báró kapriórai Wodiáner családról - III. fejezet

Dávidházy Bekes Sámuel – a gyomai református egyház tulajdonában lévő egyháztörténeti kéziratában a következőket írja:

„Gróf Stockhammer Ferdinánd... Gyomát árendába (bérbe) adta egy nagy tehetségű, és igen betsülletes Izraelitának Wodiáner Sámuelnek (Szitányi Uilmann Franciska férjének) 20 esztendőre, ki azt (a gyomai uradalmat) már 1840. be' örök áron meg vette.”

Gudemus J. Szentirmay L.: Összetört címerek Bp. 1989. 86-87. oldalán olvashatjuk:

„1867-1918 között 30 zsidó származású bárói családról ... a 30 család közül legrégebben a bécsi bankárok, a Wodiánerek szerezték meg az osztrák bárói rangot 1858-ban, s hozzá a magyar báróságot is 1874-ben.”

Wodiáner Mór 1874. ápr. 23. Bécs LXVIII. 442. sz. alatt Öfelsége elhatározásából, legfelsőbb rendeletéből kapott magyar bárói rangot, majd ezt követte Wodiáner Albert bárósága Gödöllő, 1886. dec. 1. LXIX. 82. sz. alatt, megtoldva örökös főrendiházi tagsággal, kaprióriai előnévvel (predicatummal), minkét esetben. (Királyi Könyvek Bp. 1940. 233. old.)

Gudemus-Szentirmay közli még:

„E családok (Ti. a zsidó származású bárói családok) a gazdasági életben kifejtett tevékenységükért, jelentős iparfejlesztésért, jótékonyágért kapták e-rangot. 1904. előtt Magyarországon a zsidók csak akkor kaptak bárói címet, ha befolyásos bécsi és katolikus egyházi összeköttetések voltak.”

A Békési Élet 1986. évi 4. számában 533-536 oldalon megjelent nekem egy dolgozatom a gyomai református egyház irattárában fellelhető pecsétnyomatokról. Az 532 és 536 oldalon rajzzal is illusztrálva bemutattam, leírtam a gyomai uradalom pecsétjét s azt a Wodiáner család címerének hatá-



roztam meg. Felületes megfigyelésem itt vagyok kénytelen helyreigazítani (ritkán fordul elő), hogy ti. a pecsétnyomat 1827-ben dátumozott iraton való megjelenése kizárja a Wodiáner családdhoz kapcsolódását. Rajzom a gróf Stockhammer család címerét ábrázolja. Ekkor még ténylegesen és törvényesen (de facto de jure) e család birtokolta Gyomát.

A gyomai református egyháztanács végzéseinek jegyzőkönyve II. kötetében 1845. november 16-nál a 214. oldalon, 246. sz. alatt a következőket olvashatjuk:

„Tárgyaltatott Tekintetes Wodiáner Sámuel Földes Urunknak Levele melybenn a Számtartói Hivatalt értesíti az iránt hogy szeretett Kedves Nejeének hideg tetemét a reformátusok Templomába a Torony alá kívánná örök nyugalomra bé tétetni, ajánlván a tziel teljesítéséért

Ecclesiáknak Száz ezüst forintokat, végezetett; - Bár érzékenyül fel fogjuk a Gyűlés minden Tagjai azon eszmét mely tisztességtételre gerjeszhetnek e az hív Férjet felejthetetlen erényes Nejeének még hideg tetemei is hogy a minél nagyobb tisztességet adhatás, a jóságnak és érdemnek emlékét egy szertető Anyá-

ra nézve meg a Tekintetes Úri család Szívében is feltartsa, bár a nagy betsü elhunyt ember baráti szeretetét hív alattvalói közt találtatott és találtatand nyomorult Szegényekkel is tettelg közlötte, a jelenlegi ajánlat is szép, mindazáltal fájdalmas Szeméremmel kell kijelentenünk, hogy tisztelt jó földes Urunknak kívánataát nem tsak azért nem tellyesíthetjük mert az népünk előtt egyáltalában szokatlan, és példa nélkül való és a mai kor szellemtől annyira el maradt hogy nem tsak Magyar hanem Külső Országokban is meg szüntették már közönséges templomban való temetkezést, hanem legfőképpen azért mert egyenes Királyi parants által el van tiltva halottaknak Templomba való bé vitele még tsak ideiglenesen is a vég tisztesség megadás utolsó órájánál – hogy mindazáltal a Templom oldalához kívülről ragasztódnék egy kisebb ház s alá egy Kripta a hideg tetemnek végheje elfedezésére Murányi Péter Áts mestertől már tervezett nívó szerént ez valamint tisztességesnek úgy együgyű népünk hajlamához is alkalmazhatóbbnak – véleményezett az Ecclesiái Külső Belső Elöljárói és a népnek jelen volt Képviselei által.”

(A javaslatot Wodiáner valószínűleg nem fogadta el, mert református templomunk oldalához nem épült sírbolt.)

A hivatkozott jegyzőkönyvben 1848. április 26-án 317. sz. alatt jegyzették:

„A templom felépítésére (ti. április 8-án leégett s még fél Gyoma) Pestre küldött – kölcsönfelvétel végett – küldöttség... Wodiáner Sámuelhez és a felelős minisztériumhoz utasítottak 10.000 pengő forint kölcsönért.”

Wodiáner válasza:

„Kereskedése nagy pangásban lévén nem adhat semmit.”

A magyar felelős minisztérium:

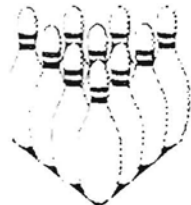
„megígérte, hogy 10 nap múlva ad alkalmas kezeskedés mellett.”

Wodiáner Sámuel felvállalta a kezesiséget. Feltételei: a város vagy 500 hold földet leköti (az önkormányzati tulajdonból) s ha nem fizet 3 év múlva a föld Wodiáneré leend, vagy pedig „tiz elő kelő gazda minden vagyonát leköti.” Az első feltételt elvetették, mert: „... az által a népben némi balvélemény gerjedene miből ismét sok szomorú surlódások következhetnének.” Így a kezesiséget vállalták: „Csapó János főbíró, Szilágyi István Törvénybíró, Kruchió József egyházgondnok, Debreczeni András, Biró János és Péter, Erdei Sándor, Oláh István V Kováts Péter Harmati János. Gecse János polgárok”

Cs Szabo Istvan

BOWLING TREFF ÉTTEREM SÖRÖZŐ

Fő út 81/1.a volt ENCI udvarában



Magas szintű szolgáltatással, kellemes környezetben várja vendégeit.

Bankettek, bálók, vacsorák, lakodalmak, diszebéddel összekötött értekezletek, konferenciák, találkozók rendezése mérsékelt áron lehetséges 160 fő befogadásáig. Az étterem speciális kívánság szerinti menü elkészítését is vállalja.

Délután öt órától a bowling pálya bérelhető óránként 1.500.-forintért.

Telefon: 06-20-9520-243.



Nagy magyar családok a történelmi Magyarországon

Csáky Család

A régebbi oklevelekben latinul rendszerint de Chak (és Chaak)-nak találjuk írva. A Csák (vagy Csáky) név történetünkben egy terjedelmes ősnemzetséget (genus) jelöl, melynek törzsűl a hét vezér egyikének Elődnek (Eleud) fia Szabolcs íratik. Szabolcs építé Chák várát, mely Zaboch várának neveztetett, de a Szabolcs nemzetség nevével kívánt az utóbbi néven Csák várának neveztetni. Csák vára már 1046 táján szétdőlt; de a Csák nemzetség fennmaradt, és több ma is élő család fejtett belőle." – Írja Nagy Iván 1858-ban Pesten kiadott, s a Helikon kiadó 1987-ben megjelent reprint kiadásában.

Az okiratok szerint a családfát Csáky névvel 1366-tól említhetjük. A grófi rangot 1560-ban kapták, egy másik ága 1655-ben. III. Ferdinándnak 1638. évi oklevele értelmében a családot Szepes vármegye örökös főispánja cím illette meg. Ez a szertegázó 6 nemzetségi táblába foglalt mintegy 130 főt (1844-ig) köztük katonákat, papokat, udvarnokokat, várak birtokosait, főispánokat, még név szerint sem lehetne itt felsorolni. Így ismét szubjektív lesz a válogatásom.

Miklós gróf volt, aki nagy gazdagságának köszönhetően, 1396-tól 1402-ig mint temesi főispán kapta a Csák helységet. Bereg vármegyei birtokaiért cserébe Temes vármegyét, s ő volt ki megalapította a Csáky nemzetséget. Védelmelte az ország déli részét, melyért kitüntetésként megkapta a keresszegi és adorzáni uradalmakat s innen a grófi előnév is.

Ferenc gróf 1448-ban a székelyek, 1461-ben Bihar vármegye főispánja. Az ő udvarában nevelkedett Hunyadi János. Ő tartotta Mátyást keresztvíz alá.

Károly Emánuel gróf, váci megyés püspök 1875-ben segédlelkész volt. 1876-ban érseki udvari káplán, 1880-ban Esztergom- királyi város plébánosa, 1892-ben pápai kamarás, 1885-ben pozsonyi, 1889-ben esztergomi kanonok c. apát, 1900-ban váci püspök. X. Pius pápa érseki pallium előjogával tüntette ki és pápai trónállóvá, római gróffá nevezte ki. Tíz éves püspöksége alatt 1 milliónál is többet áldozott jótékony célokra.

Albin gróf, 1888. szeptemberben vallás és közoktatási miniszter lett. A pártviadalokban túlélte Tisza és Szapáry kormányát s tárcáját megtartotta Wekerle kabinetjében. A kötelező polgári házasság bevezetésének, több egyházpolitikai reformnak, többek között a zsidó vallás elismertetése a törvényes egyházak között, volt lelkes szószólója.

1906-1909 között visszavonult a politikától. Neje Bolza Anna grófnő, csillagkeresztes és palotahölgy Szarvason született 1847-ben az irodalomnak, és a művészeteknek lelkes pártfogója volt, fáradhatatlan a jótékonyosság terén.

Csáki szalmája

Talán nem lesz méltatlan e rovathoz, ha ezúttal egy népies szólás eredetére utalunk. Ugye mindenki tudja, mikor használ-



juk e kifejezést, a gazdátlan, szerteszórt holmik láttán? Nos, gróf Csáky László országbíró, aki meghalt 1655-ben, jószívűségéből megengedte, hogy lévai uradalma szérűjéből ki-ki tetszése szerint vihessen szalmát és pelyvát, aminek az lett a következménye, hogy a jobbágyok egész termését széthordták. Baróti László David szerint, midőn a birtok az Eszterházyak tulajdonába került, a nép folytatni akarta a szokást, a tisztartók így intették rendre a jobbágyokat: Nem Csáky szalmája!"

Helyesbítés!

Májusi számunk 88. oldalán foglalkoztunk a Bethlen családdal. Az utóbbi 30 esztendő kutatásai és a napvilágra került családi oklevelek alapján bizonyossággal megállapítható, hogy a bethleni és iktári Bethlenek ősei nem egy törzsből erednek. Az iktári Bethlenek családfája a Gyomán és környékén letelepedett honfoglaló magyarokra vezethető vissza.

NEUBORT KANDALLÓK!

Kemencék, cserépkályhák, kandallók, kerti sütők építését határidőre, kifogástalan minőségben vállalom! Megrendelés alapján egyedi kivitelben!

Boltunk ajánlata:

- ⇒ Csempék
- ⇒ padlólapok
- ⇒ csaptelepek
- ⇒ külső, belső burkoló kövek
- ⇒ természetes kövek

Várom kedves vevőimet:

Neubort László kandallóépítő.

Gyomaendrőd, Fő út 52.

Telefon, fax: 06 66 283-492

Mobil sz.: 06 30 349-1655.



Elmúlt évszázadok megyei krónikája

1879. VI. Évfolyam 26. sz.
BÉKÉSMEGYEI KÖZLÖNY

„Békés-Csaba márczius 30. 1. old.”
(kivonat)

„Az endrői Zsilinszky-párt üdvözlő irata Zsilinszky Mihály úrhoz, mint a gyomai országos képviselő-választó-kerület szeretve tisztelt képviselőjéhez.

T. országos képviselő úr!

Üdvözljük! Az őszinte magyar üdvözlés egyszerű, de a hálás szív szentélyéből buzgó szavaival üdvözlőjük tekintetességedet, az országgyűlési képviselők házában igaz és sürgős érdekeink érdemében mondott nyílt, érvdús és férfiasan határozott beszédjéért.

Mélyen tisztelt képviselőnk!

A békésmegyei vizek szabályozása érdemében mondott képviselői beszédjét...mellyel nagybecsű kormányunk figyelmét vidékünk, választókerületünk vízviszonyaira, bajaira fordította, és bebizonyította, miszerint az eddig történt szabályozás alkalmával elkövetett hibás és az azokból származó bajok mielőbbi elhárításáról komolyan kell gondoskodnunk; egyhangúan helyesljük!

Beszédjé legnagyobb érvéül fölemlíti miszerint <a legnagyobb magyar> <a nemzet legelső napszámosa> gróf Széchenyi István nem úgy gondolta a Tisza folyó szabályozásának nagy munkáját érvényesíteni, hogy midőn egy felől bizonyos vidék nagy terjedelmű földjei a vízártól megmentetnek, ugyanakkor a községek, virágzó nagyközségek! A legnagyobb veszedelemnek legyenek kitéve, hogy az átmetszések és mederigazítások által valóságos károkat szenvedjenek. Mint igazi honatya állítá, miszerint a céltalanul és okszerűtlenül keresztülvitt vízszabályozás folytán választókerületünk községei közül több –

kiválólag Gyoma, és Endrőd – sokkal nagyobb veszedelemnek lettek kitéve, mintsem a szabályozás előtt, hogy évről-évre, fokozatosan nagyobb veszedelemmel fenyegettetnek...Hogy az árvíz a békésmegyei rónákon olyan helyekre is kitor, hol eddig árvizet nem ismertek, hogy élet-halál harcot vívunk, küzdünk az elemekkel, és pedig - mi legfájdalmasabb! – minden remény nélkül, mert senki sem tudja, megmondani, az úgynevezett szakfériak közül, hogy a víztükörnek melyik foka leend az a legnagyobb fok, amelyen túl nem szükséges már gátakat emelni. A szakvéleményt mi is csak addig tiszteljük, míg az a vélemény életre valónak is bizonyítja magát. Bizonyosnál, bizonyosabb az a talpraesett magyar közmondás is, hogy „egy meszelybe két itczét szoritani nem lehet”.

Legszívélyesebb és legbizodalmasabb hazafiúi üdvözlötünk ismétlése után jó lélekkel kívánjuk, hogy nemeztünk nagy Istene! a mi kegyes és jó Atyánk koszorúzza meg igen tisztelt képviselőnk életét – édes hazánk s minden szeretettjei öröme, díszére, és javára – azon két jóval - mik fölött nemzeti költőink királyaként a sorsnak nincsen hatalma; a szorgalom és az éretnyek...és ezek üdvös gyümölcseivel siron innen, és siron túl. Folyton-folyvást érvényesíthesse azt, amit a koszorús költőnk Kölcsey Ferenc jegyeztetett; „Hass, alkoss, gyarapíts s a haza fényre derül!”

Kelt, Endrődön 1879. márczius 20-dikán tartott gyűlésünkben az endrői Zsilinszky-Párt nevében;

Kalmár József m. k. Balla Mátyás m. k.
elnök jegyző
Klausz Lázúr m. k. Ujházi Sándor m. k.
A párt választmányi tagjai”

(A Közlöny 1879. április 13-i számában Zsilinszky Mihály megköszönte az endrődieknek „szíves és érdemén felüli szavait”, majd a következőket írta: „Amit a hivatali szolga munkájának elvégzéséért, szolgálataért dicsérőleg kap; az érdem, de amit az általa képviselt emberektől kap, elismerő szavakat; az a jutalom.”)

BÉKÉSMEGYEI KÖZLÖNY 1879.
VI. évf. 126. sz.. november 23.

„Csodaszülött Gyomán, a közelmúlt napokban egy gyermek született, melynek egy keze, egy lába van, s arcza is igen eltorzított, ezen felül nem lehet biztosan meghatározni, melyik nemhez tartozik. E halva született csodagyermeket, mint halljuk, helyettes tisztiorvos dr. Széll úr borszeszbe téve Pestre szándékozik küldeni.”

BÉKÉSMEGYEI KÖZLÖNY 1879.
132. sz. december 1.

„Csodálatos időjárásunk van most Békés vármegyében. Kedden este szibériai hidegség, szerdán este lágy idő, csütörtökön és különösen pénteken valóságos záporosó, villámlással. Az eső ismét majdnem járhatatlanná tette az utakat, új jele annak, hogyha szibériai hidegség van is, csabai vásárkor esni kell. Mert most csabai vásár van.”

Összeállította Cs. Szabó István

GYERMEKCIPIÓ KÉSZÍTÉS

Csikós János

5502 Gyomaendrőd, Kör út 3.
(Öregszőlő, Kondorosi út)
Ten: Tel/Fax: 66-280-104
Mobil: 06-30-9634-085



Béby-leányka-fiúmodellek 18-35-ös méretig
Bio papucs, szandál, klumpa 18-41-es méretig



Gyomaendrőd, Fő út 45.
Tel/Fax: 66/386-578
Mobil: 30/9-950-197

Májusi tárlat

Május 10-én az Endrődi Közösségi ház adott otthont a 2. Májusi tárlatnak, amelyet Varjú József tanár úr, a Rózsashegyi Kálmán Általános Iskola igazgatóhelyettese nyitott meg. Bevezetőjében utalt a tárlat jelentőségére, céljaira, majd sorra bemutatta a kiállító művészeket és alkotásaikat. A tanár úr szavaiból idézzük:

„Ma egy változatos, igényes, esztétikus tárlat megnyitására vállalkoztam. Előre lépés történt, mind a kiállítók számában, mind a minőség terén. Változatosak a képek témái, a kivitelezés technikái, színdominanciái, hangulatuk, hatáskeltésük. Ugyanakkor nagyon sok összecsengés van az alkotások között:

- az alkotók autodidakta, önlehatározás, önfejlesztés útját járták, járnak, kedvtelésből alkotnak, munkájuk pihentetőleg hat rájuk, ha grafitot, vagy ecsetet fognak a kezükbe, megszűnik az élet körülöttük, beletemetkeznek az alkotás örömeibe,
- gyökereik településünkben erednek, képeik is magukban hordják a település sajátosságait (vízpart, növényzet),
- témaviláguk optimista kicsengésű,
- elkötelezettjei ennek a gyönyörű egymásba olvadó szép színek világának, kifejezőmódjának.

Egy évvel ez előtt azt mondtam, hogy az akkori hatokon kívül biztosan több földünkben lakozik még hasonló szenvedély, s ma ez beigazolódt. Az akkori hat kiállító most 9-re bővült, s ha ez így tart tovább nem sokára kicsi lesz ez a terem.”

E bevezető szavak után a tanár úr egyenként mutatta be az alkotókat:

Eichler Éva rendkívül intenzív, tevékeny alkotó. Bő

egy év alatt mintegy 80 képrá a tanúságtétel. Ez a „szerelem” 2001 február 1-én kötött. Diószegi Bíró Ilona, Lona biztatására, támogatásával indított. Nyolc kiállítása volt eddig. Jelenleg négy tájkép remek alkotását hozta el bemutatni. A patak, a híd, a hegy, félig látszó háttérben a torony nyugtatólag hat, szép színharmóniát alkot.

Farkas Gabriella, Endrődön dolgozik, mint női-férfi fodrász. Nem kezdőként mutatkozik be, hiszen az Őszi és a májusi tárlaton is megjelent. A festészet iránti szerelme a boldog gyermekkor világába nyúlik vissza, míg eljutott a máig a pasztellfestészethez. Jelenleg állatokat ábrázolnak képei; üvöltő farkas, kutyák, elefánt a naplementében, cica.

Fekécs Imréné versírással is foglalkozik. Állítása szerint 2000. áprilisában történt tragédia is közrejátszott abban, hogy elkötelezettje lett a festészetnek. A kezdet színes ceruzával virágokat, később temperával, jelenleg agrill a kedvence. A kiállított 4 kép agrill festékekkel készült, bennük a tanyavilág, képzeletbeli műként keletkezett benne a gyermekkori idill, a szabadság, a végtelenség ölt testet.

Hornok Imre három évtizedes alkotói múlttal a háta mögött érkezett, melynek termése több mint 100 szép tájkép. Endrőd szülőtte, Gyomaendrőd neveltje. Témái: a vizek, folyópart, a tanyavilág, a természet gazdag világa. Megélt élményeire támaszkodik, annak hangulatát át komponálja és vászonra viszi. Több mint 10 alkalommal jelentek meg képei kiállításokon. Jelenleg négy nagyszerű tájképpel lépett a közönség elé, három a tavaszt, a nyárt ábrázolja, a negyedik téli táj.

Józsikné Gyuricza Margit szintén nem első alkalommal állít ki. A rajzolás, a festés állandó társa, kikapcsolódás, pihenés, megnyugvás számára. Nagyon szereti az élénk színeket. Kedvenc témái a csendélet, a tájkép. Az olajfestéssel kötött barátságot. A tavaszi varázs c. képe élénk fantáziát, képzelőerőt sugároz, aktualitásához kétség nem fér, emblémája is lehetne a kiállításnak.

Kovácsnai Klárka a helyi általános iskola tanítónője, friss diplomával rajztanára. Angol nyelvet is tanít. Tehetség és sokoldalúság jellemzi. Budapesten a Képzőművészeti Főiskola Galériájában a végzős rajztanár kiállításán is részt vett, ahol grafikái és tűzzománcai jelentek meg. Van új dolog is művészetében: az üvegfestészet. A festett üvegek mellett még dekoratív ékszerek is vannak, melyek szintén Klárka alkotásai.

Kovácsnai Nórika született tehetség. Kitűnő tanuló, sokoldalú: kiváló nyelvész, zenei képesség jellemzi. Nemcsak zongorázik, de a Zenebarátok Kamarakórusának is tagja. Mind e mellett van ideje a festészetre is, sőt elkalandozik a grafika, a tűzzománc területeire. Jelenleg érettségi előtt áll. Jövőt illetően komoly, megfontolt, nem alábecsült, de megvalósítható terve van. 1997-től Bella Rózsa művészstanár segíti a rajzolásban, sikeresen készíti fel a pályázatokra. (Legújabb sikeréről múlt havi számunkban a „Fiatalokról fiataloknak” rovatunkban számoltunk be.) Bemutatott 4 képe közül kető olajfestmény. Sokoldalúságát bizonyítja a két kék alapú grafikája, mely speciális ezüstszínű tollal készült, érzelmeket, hangulatokat ábrázol, mindezt a vonalak irányával és a vastagságával érzékelteti.

Szakáll Sándor, nevéhez fűződik a Májusi tárlat létrehozása. Kezdetben Hornok Imrével társként, majd egyedül több alkalommal, 2000-ben Takács Líviával állított ki, majd következett a két májusi tárlat. Első kiállítása 1974-ben volt. Az eltelt 28 év alatt számtalan grafikája született, jelentős részüket magánkézben van. Rendkívül aprólékos, igényes munkáit az arányosság, a térbeliség, a realitás ábrázolása a jellemzi. Épületek, házak, tanyák, templomok, fák, utak, utcaszélek, növények jelennek meg képein. Mind a négy itt bemutatott grafikája remekül sikerült kép, pontosan, aprólékosan kidolgozott, érzelmekkel töltött, előrelépést igazol.

Tóth Klárka Budapesten született, de gyomai származású. Óvodás kortól kezdve a rajzolás a kedvenc időtöltése. A festészet két éves múlta nyúlik vissza, s jelenleg olajfestéssel ismerkedik, barátkozik. Saját stílusa még alakulóban van, az útkeresés hangulati állapota a jellemző munkáira. Portrékkal próbálkozik, kitálat személyeket ábrázol. Az elhozott négy kép közül a macska a kedvenc képe. Klárka debütál, ez az első kiállítása, Reméljük töretlen akarattal még számtalan sikeres kiállításon jelenek majd meg alkotásai.”

Majd Varjú József igazgatóhelyettes úr ezekkel a szavakkal fejezte be értékelését és a kiállítás megnyitását:

„Tisztelt alkotók, tisztelt vendégek! Elismeréssel gratulálok mindegyik kiállítóknak, s további eredményes munkát, sikert, örömet és jó egészséget kívánok.

A kiállítást megnyitom.”
A kiállítás, melynek megnyitását a polgármester úr és a jegyző úr is részt vett, május 25-ig volt nyitva az érdeklődők számára.

Az oldalt szerkesztette:
Császár Ferenc

Fiatalokról fiataloknak

Orbán Viktor miniszterelnök így szólt a fiatalokhoz május 8-án tartott a polgári összefogás nagygyűlésén:

„Köszönjük a fiataloknak a friss erőt, a jókedvet és a jövőbe vetett hitet. Am van itt valami, ami talán nehéznek tűnik, de mégis el kell mondanom. Nektek, Önöknek igazuk, igazatok van, a jövő a ti oldalatokon áll. Azonban tudnotok kell, hogy Magyarországon van egy szomorú hagyomány. Akik a nyilvánosság előtt vállalják meggyőződésüket, hiába fiatalok, joggal tarthatnak attól, hogy velük szemben a kigúnyolás, a nyilvános megszégyenítés eszközével fognak élni azok, akik 1947 óta mindig ezt teszik. Akik minden tőlük különbözőt megsemmisítendőnek tartanak, akik nacionalistának, antiszemitának, fasisztának, bélyegzik mindazokat, akik nem az általuk szabott szellemi vágányon haladnak. Akik a Kossuth téren megjelent másfél Milliő ember láttán maoista nagygyűlést emlegetnek és a fiatalok arcáról a Hitlerjugend újjászületése jutott az eszükbe. Kedves fiatal barátaim, tudniuk kell, tudnotok kell, hogy készen állnak, akik bélyeg-sütnek rátok éppen a tolerancia nevében. Am mi, idősebbek azt mondjuk nektek, ne féljete, mert mi, idősebbek veletek vagyunk! **Mi pontosan tudjuk, hogy azok, akikről ők beszélnek, valójában mosolygós fiatalemberek, akik munkát, családot, otthont, hazát és jövőt akarnak. Ezek vagytok ti, ezek önök, csak ők látnak benneteket másnak.** Van úgy, hogy a fűkör az oka, ha képünk ferde.

Mit kell tehát tennünk? Először is tartsuk szem előtt a mértéktartás erényét és csak annyit vállaljunk, amihez legendő erőnk és kitartásunk van.

Most egy új feladat áll előttünk. Arra kérem önöket, hogy a

következő három hónapban hozzanak létre kis, néhány emberből álló csoportokat, baráti csapatokat, polgári köröket. Nem jogi formákra, hanem együttlétre, összefogásra, készenlétre van szükség.”

Május az érettségi hónapja

A fiatalok életében nagy mérföldkő az érettségi. Mondhatni azt is, hogy ez által válnak érett felnőttekké. Sokaknak meghatározza, hogy hova menjenek tovább tanulni. Május 13-án az írásbeli vizsgákkal kezdődött a nagy számadás, amely június végén a szóbeli vizsgákkal fejeződik be. Amint azt a tévé, rádió közreadta 3 tétel közül lehetett választani. Minden rendben ment, csak éppen nem minden szöveggyűjteményben volt található a Hetedik ecloga, pedig az érettségi szabályzat csak azt engedélyezi használni, ami a szöveggyűjteményben található. Ennek ellenére sok végzős diák választotta e művet, mivel ez most, negyedikes korukban tanulták. A matematikánál nem voltak ilyen gondok; tanulni kellett rá. Szerdán a nyelvekből lehetett vizsgázni már, aki akart, mert megteheti ezt két hét múlva a következő vizsgán. Csütörtökön a fizikából érettségizők mérették meg tudásukat, de sokan szóbeli vizsgát tesznek fizikából, mivel az írásbelin 3 óra, a szóbelin pedig negyed óra alatt lehet számot adni a tudásukról.

Júniusban pedig a diákok elénéznek a szóbeli vizsgáknak.

Várfi Péter

Május 8-án, immár harmadik alkalommal került sor a **hagyományos kollégiumi délutánra a Bethlen Gábor iskolában**. Először a millennium évében, a millennium tiszteletére rendeztünk ilyen vidám, hangulatos, szórakoztató programot, melyen a kollégium minden diákját, és nevelőiket megmozgatta. A nagy sikerre való tekintettel tavaly, és most idén is megrendeztük. A játékos vetélkedőn négy kategóriában mérhettük össze tudásunkat, ügyességünket:

- a szellemi vetélkedőn a Kossuth évhez kapcsolódó kérdések voltak,
- a rajz versenyen a „kollégium életét” örökíthettük meg,
- a főző versenyen kókuszcigolyókat készítettünk,
- s végül a sportversenyeken ügyességi verseny keretében mérhettük össze képességeinket.

Végül együtt fogyasztottuk el a kókuszcigolyókat. Majd eredményhirdetés következett. Kevesen voltak azok, akik nem kaptak valamit: könyveket, tollakat, rajzeszközöket vehettünk át. Ezt követte az elmaradhatatlan diszkó Charlyval. Jó volt, hogy egész délután együtt voltunk, nevelőinkkel is, akik együtt szurkoltak nekünk, s együtt táncoltak velünk.

Ez nagyon tetszett nekem.

Jó lenne, ha a későbbi években tovább szélesedne a program: például Diák-igazgató választással, stb.

Köszönjük **Vargáné Varczába Éva** kollégiumi vezetőnek, hogy ez a délután, és ez az este jól sikerült, jól szervezett volt, hogy mindnyájan jól érezhettük magunkat.

Szántai Zoltán
tanuló



DIÁKSPORT

Május 19-én Békéscsabán rendezték meg a megyei N.A.P. PENTA-DRINK váltóbajnokságot 20 iskola részvételével. Ezen a versenyen a Rózsahegyi Általános Iskola csapata I. helyezett lett, így megvédték tavalyi címüket. A tanulók aranyérmét, sportszerajándékot az iskola pedig egy gyönyörű serleget nyert. Csapatok: Tokai G., Kurucz Zs., Keresztes K., Mészáros D., Farkasinszki M., Bukva T., Farkasinszki Z., Dógi R., Gellai N., Kiss I., Lakatos M., Szurovecz Zs.

Ügyanezen a napon került sor a NAP iskolák ügyességi versenyére, amelyen hat különböző nehézségű játékra került sor. Versenyzőink I. helyen végeztek, s így újabb serleggel bővítették iskolán serleggyűjteményét.

Felkészítő tanár: Vaszkán Gábor testnevelő, edző.

Az Európai Unió kapujában

VI. Még egyszer a valutaunióról

Folytatva gondolatainkat a közös valutáról, megállapíthatjuk, hogy az **Unió 372 millió polgára közül 300 millió számára kézzelfogható valósággá vált az egységes pénz.** Arról is szóltunk már, hogy ez szorosabb együttműködést kíván a tagállamok között. Sok kérdésre keressük még a választ; belép-e hazánk és, ha igen, mikor az euró övezetbe? Milyen előnyökkel jár majd a valutaunió? Elég stabil pénz lesz-e? Milyen előnyökkel jár Magyarország számára a Központi Bankok Európai Rendszerének létezése? Igaz-e, hogy az euró bevezetése már akkor is érinti a magyarokat, mikor még nem tagjai az EU-nak? És még sok ehhez hasonló kérdés vár feleletre. Nem állítjuk, hogy mindenre megnyugtató választ lehet adni. Am vegyük sorra a kérdéseket.

Az EU-csatlakozás pillanatában Magyarország automatikusan a Gazdasági és Pénzügyi Unió tagjává válik. A közös valuta bevezetése mindaddig nem lehetséges, míg az úgynevezett konvergencia kritériumokat nem tudja teljesíteni. Mik ezek a határértékek?

- Az infláció nem lehet több, mint a három legalacsonyabb inflációval rendelkező tagország inflációja + 1,5 %
- A hosszútávú kamatlábak legfeljebb 2%-kal haladhatják meg a három legalacsonyabb inflációs rátájú tagállam hasonló mutatóinak átlagát.
- Az államháztartási deficit nem lépheti túl a GDP (nemzeti jövedelem) 3 százalékát.
- Az államadósság nem lépheti túl a GDP 60 százalékát.
- Az euró-zónába történő belépés előtt legalább két évig a nemzeti valutának az új Európai Pénzügyi Rendszer tagjaként kell bizonyítani árfolyam-stabilitását.

Célkitűzésünk, hogy a csatlakozás időpontjára ezeket a feltételeket teljesítsük. Azonban még ebben az esetben is **az EU-csatlakozás második évében kerülhet sor hazánkban arra, hogy bevezethessük az eurót.**

A tapasztalatok azt mutatják, hogy a kezdeti bizonytalanság után az euró árfolyama stabil. A stabilitás mögött a tagállamok gazdasági eredményei állnak. **Nincs okunk kételkedni az euró stabilitásában!**

A forintban futó szerződések, kölcsönök, követelések az euró hazai bevezetésének napján átalakulnak euban meghatározott ügyletekké. A Magyar Nemzeti Bank az Európai Központi Bankkal együtt határozza meg a kötelező árfolyamot. Magyarország középárfolyamát az euró árfolyamához köti, a forint a középárfolyamhoz képest +/- 15 százalékkal mozdulhat el. Egy erős euró jó hatással lesz a forintra, ez pedig bankrendszerünk politikájától függ. **A közös európai monetáris politika kiszámíthatóbbá teszi hazánk gazdasági környezetét.**

S végül, az euró bevezetése már akkor is érint bennünket, amikor még nem vagyunk tagjai az EU-nak. Ugyanis külkereskedelmünk 76%-a irányul az EU-tagországok felé. Nem beszélve arról, hogy bármelyik magyar állampolgár az euró övezet országaiba utazik, máris közvetlenül kapcsolatba lépett a közös pénzzel. Ennek pedig az a nagy előnye, hogy több ország felkeresése esetén, az utazás során nem kell már átváltási költségekkel számolnunk.

Mint arról már korábban szó volt jelenleg 12 tagja van az euró-övezetnek. A 15 tagállam közül Nagy-Britannia, Dánia, és Svédország jelenleg még nem tagja a valuta uniónak.

Császár Ferenc



HÍREK ERDÉLYBŐL



„... megmarad egy diadalmas erdélyi igazság: ez a föld egymás mellett... megtartja örökös tarka virágzásban a népeket, akik rajta és érette munkálkodnak.“

Kós Károly, 1925.

Nagyenyed a XIX. században: városi intézmények – börtön II. rész

„A magánfogságot az intézményben, mint fegyelmi büntést használták s a magánelzárás igen célszerűnek is mutatkozott, de a sötétzárka a nőknél csakis rendkívüli esetben alkalmazható, miután a sötétzárka, a nőnemnél, gyengébb idegrendszerénél fogva, nyavalyatörést, vagy más idegkört idézhet elő.” – írja a hírlap. Az intézet igazgatója ebben az időben Inczedy László volt.

1857-1872 közötti iratok a mária-nosztrai fegyintézetnek adták át. 1873-tól 1880-ig az enyedi fegyházat mint királyi bírósági fogházat kezelték férfi és női elítéltek számára, akik súlyos börtönre voltak ítélve. Ebben az időben 2559 egyén volt benne letartóztatva. Az intézetet 1880. szeptember 1-én kerületi börtönné szervezték külön igazgatóság vezetése alatt. Mint kerületi börtön, 1885-ig állott fenn, amikor fegyintézet jellegét visszaállították, csupán férfifegyencek letartóztatására rendeltették. Mint kerületi börtönben 1037 rab volt benne elhelyezve. 1882-ben egy 64 magánzárkát tartalmazó új, emeletes épületszárnyat emeltek, amely a régi épületszopornak egy második, tágas udvarát határolja. Ez intézetet még 700 fegyenc számára való befogadású képességű megfelelő munkatermekkel és magánzárkák építettek ki. E nagymérvű építkezést az 1892 évben fejezték be. Az intézet még abban az évben benépesült. Építettek még 311 magánzárkát magába foglaló új három emeletes épületet, újabb nyolc korszerű munkateremmel és egy másik munkatermi épület, új tisztilakot, irodákat, kazánházat és őrtoronyt. A régi tisztilakot kórházzá alakították át. A bent üzött iparágak: könyvnyomda és papíráru gyár, épület-lakatos-áru gyár, kötszövet, műlakatoság, asztaloság és kosárfonás. A kertszettel kapcsolatosan a műkertészetet és a

méhészetet is üzték. (1903) Az intézet tisztikara, az igazgatón kívül 1904-ben egy ellenőrből, egy gondnokból, két tiszti íróból, egy római katolikus, egy református, egy görögkeleti lelkészből állt. A tanítói teendőket a lelkészek teljesítették. Orvos dr. Winkler Albert volt. A fegyőrség az őrparancsnokon kívül nyolc főfelügyelőből és öt fegyőrből állott. Tömeges lázadás vagy ellenszegülés nem fordult elő. Az 1885. évtől kezdve 1904. dec. 31-ig 4216 fegyencet őriztek az intézetben. Igazgató 1905-ben Uray László, ellenőre Ludányi István volt.

A XX. századi helyzet ma még államtitok. A helybeliek annyit tudnak, hogy a börtönben ma is foglalkoznak könyvkötéssel, műanyagból készült tárgyak (fésűk, rómi játékok stb.) készítésével. Sok rabot építkezésre, épületek tatarozására készítenek fel, s dolgoztatják is őket. Így épült 1970-ben a „Mikró”-nak nevezett tömbháznegyed is. 1889 decemberében sok politikai foglyot engedtek ki, többek között Mircea Dinescu író is.

Május első hetében ismeretlen tettesek fehér festékkel mázolták le a dél-bihari nagyközségben Tenkén a nagyközség határában álló kétnyelvű helységtáblát. Az utóbbi időben nem volt ilyen hasonló esetre példa, de újra fel élénkült az ilyen atrocitások. A polgármesternő szerint leginkább a konzervatívizmusnak, az újtól való idegenkedésnek tudható be a táblák összemázolása.

Május 10-én a Kolozsvárott a Képzőművészeti Múzeum Tonitza termében – e koncerthallgatásra igen alkalmas helyiségben – a kincses város zenekedvelő közönsége előtt mutatkozott be a bécsi Concilium Musicum vonósnégyes. A XVIII. század végén és a XIX. Század elején készült hangszereken játszva koncertezett a barokk palotában.

Május 12-14 között rendezték meg a hagyományos Szatmárnémeti Ünnepeket. Felvonulással, mazsorettek bemutatásával, fűvös zenekarral, s végül a harmadik nap éjjelen tűzijátékkal ünnepeltek a szatmárnémetiek. A zárónap délelőttjén, a Szamos Partján tartották ökomenikus gyászmisét az 1970-es árvíz áldozatai emlékére.

Május 15-én a marosszentgyörgyi római katolikus plébánián este 8 órakor mutatta be Péterffy Gyöngyi az Amerikában élő marosvásárhelyi költő „Ég és Föld” című legújabb könyvét.

Május 17-19 között nagyszabású fesztivált tartottak Kolozsvárott a Bocskai téren. A három napos rendezvényen néptánc előadások, népviselet-bemutatók és kézműves vásár kapott helyet. A huszonhét, főleg Kolozs megyei együttesek között szerepelt a kolozsvári Szamos együttes, A Művészeti Gimnázium csoportja, és a vidéki hagyományörzők Alsódetreheimből és Örkéből. A fesztivál keretében a Katonai Kör épületében szimpóziumot tartottak erdélyi népi hagyományokról néprajztudósok és művelődésszervezők részvételével.

BAJUSZ TÜNDE



Forgalmazzuk a cipőipar számára a Keck Cég által gyártott különböző cipőipari ragasztókat, szerszám és talp lemosókat, kikészítőszereket.

Corvo bianco
Cipőipari Bt.

MAGÁNVÁMRAKTÁR

T/fax: 06 66/386-896
06 30/9855-671

Gyomaendrőd Fő u 14.

Megújult az Endrődi Tájház

Az Endrődi Tájház (Sugár u. 20.) 1977 óta működő, múzeum, melyet az akkori lelkes összefogás és településünk kulturális értékeinek megőrzése keltegetett életre, és talán mentette meg az enyészettől az épületet, amely ma **Endrőd egyetlen épségben maradt népi építészeti emléke**. Formájában és megjelenésében a falu valamikori képét, építészeti stílusát őrizte meg az utókornak az 1862-ben épült nagygazda ház. A házat Hunya István endrődi nagygazda építette, és mindaddig a család lakta, míg a „kuláküldözés” miatt el kellett hagyniuk a házat, a falut.

Az idő során több belső és külső átalakítást végeztek a házban. A kezdeti nádtetőt cseréptetőre cserélték, a szobák földjét deszkapadlóval fedték be. Az 1930-as években megszüntették a szabad kéményét a háznak és ezzel lezárult az építések folyamata.

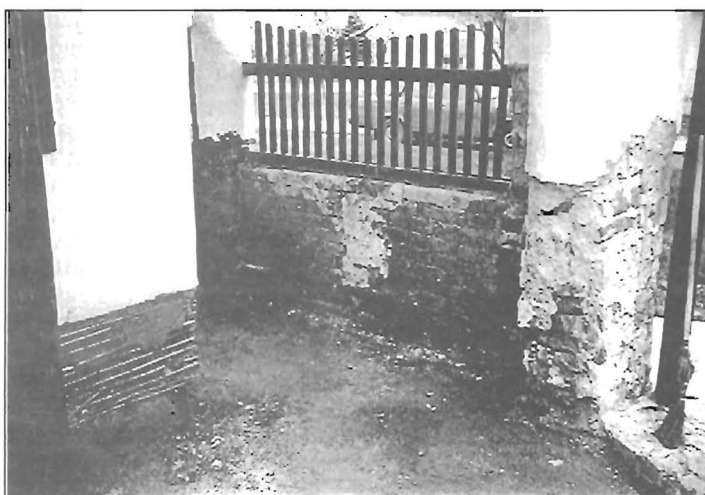
A házat, Múzeum céljára a helyi Tanács 1969-ben (?) megvásárolta és a '70-es évek elején az Országos Műemlék Felügyelet segítségével az eredeti állapotnak megfelelően felújította. E munkálatok során az épület hátsó falát megerősítették, aláfalazták; a szobák padlóját eredeti döngölt agyagpadlóra cserélték. Újra rakták a kemencét és a konyhába akkor került a csikótűzhely is. A későbbiekben a nagyobb felújítások elmaradtak s az épület állaga erősen pusztulásnak indult. A helyi vezetők asztaláról lekerült a Tájház ügye s csak **Vaszko Irén (a gyűjtemény létrehozója és kezelője) elhivatottságának köszönhető, hogy nem vált az enyészetté az épület.** Azonban a belső vízesezés jelentős károkat okozott az épület szerkezetében, amelynek megoldását nem lehetett tovább halogatni.

A gondok megoldását a Műemlék Felügyelet segített a hozzájuk benyújtott Tájház program című pályázat pozitív elbírálásával, s hat éven keresztül nyújtott: 150.000 Ft-os támogatással. Sajnos ez az összeg kevésnek bizonyult a bajok elhárításához, csupán enyhíteni tudta azokat. A megoldást a Gazdasági Minisztériumhoz 2001-ben benyújtott pályázatunk kedvező megítélése hozta, melynek keretében a minisztérium a felújításhoz szükséges 2.030.000 Ft felújítási költség jelentős részét finanszírozta, az önerőt 502.000 Ft-ot pedig az Önkormányzat biztosította. A felújítást a Thermix Építőipari Szövetkezet szakemberei végezték. A ház felvizesedését alászigeteléssel, vízelvezető, szivárogtató rendszer kiépítésével oldották meg (remélem véglegesen). Új deszkaburkolatot kapott a konyha, hiszen a régi padló a vízesezés miatt erősen korhadásnak indult. A ház utcai homlokzatának salétromos részeit a levegőztető terrazán nemes vakolattal vonták be, mely megvédi a falat a további károsodástól. Végül a ház teljes festése következik, melyet követően az épület régi pompájában, megújulva hirdeti további népi építészetünk régi gyönyörűségét.

Egy-egy ilyen nagyobb szabású felújítási munka sok érdekes információt jelent a muzeológus számára; mint ahogy most is. Kiderült ugyanis, hogy a megbontott tapasztás alatt a falon, milyen változásokat végeztek, hol volt valamikor nyílás és miként alakították át a helyiségeket. A kishozza és konyha közötti közfalon megtaláltuk egy kemence befalazott száját, amelyből arra következtethetünk, hogy egy bizonyos időszakban a hidegszobának nevezett kishozabát is fűtötték. Ez a közfal azonban nem eredeti fal, hanem valamely átalakításkor rakták, hiszen nagyobb méretű égetett téglából való. A tornác téglaburkolatának javításakor előkerült egy régi, a mai szintnél mintegy 15 cm-rel mélyebben fekvő tornác tégladarabjai, amely nagy valószínűséggel e ház helyén fekvő korábbi épület részeit képezték. Sok kérdés és válaszlehetőség merült fel, melyet majd az esetleges további kutatások eredményei fognak megválaszolni és bizonyítani.

A felújítás május végére fejeződik be és újra látogatható lesz a Tájház néprajzi kiállítása. Ezúton szeretném megköszönni a Gazdasági Minisztériumnak, hogy támogatták felújítási munkáinkat, a város Képviselőtestületének az önerő biztosítását és a néhány éve jelentős anyagi és erkölcsi támogatást. Köszönöm a Thermix Építőipari Szövetkezet felújításban részt vett dolgozóinak lelkiismeretes munkáját.

Szonda István



CSEMPE ÉS FÜRDŐSZOBA SZAKÜZLET NYÍLT ENDRŐDÖN

Az Apponyi u 3. sz. alatt a Kondorosi út leágazásánál, a Fő úthoz 100 méterre nyitottuk meg új üzletünket. Kaphatók: falicsempék, padlólapok, csemeragasztók, fugázók, WC-ék, mosdók, zuhanyozók. Minden kapható, ami egy fürdőszoba felépítéséhez, felújításához szükséges. Folyamatosan bővülő árukészlettel, kedvező árakkal várjuk vásárlóinkat.

Nyitva: 8.30 – 17.00

A vásárolt terméket ingyenesen házhoz szállítjuk.

ALBEDO KER-BT. Tel: 06.20-533.2617.

„Senki sem lehet próféta a saját hazájában”

Büszkék lehetünk rá!

Biztosan többen hallották, vagy olvasták, hogy városunk egy helyi vállalkozója is részt vett a Nemzeti Színház építésében. Ki Ő? Bemutatom önöknek: Balog Károly úr az, akit illet a dicséret, aki 1994. január 14-től a Gyomaendrődi Faipari Kft ügyvezető igazgatója

- Kedves Károly! Kezdjük a beszélgetést azzal, hogy elmondod, mivel foglalkozik a Kft?

- Rétegelt fa készítése, épület vázszerkezetek javítása és helyszíni szerelés a profilunk. Nagyon sok vázszerkezetet készítünk. Például: a soroksári Fatimai Szűz Mária Templom tetőszerkezetét is mi készítjük, Piliscsabán pedig a Pázmány Péter Katolikus Egyetem építésében folyamatosan részt veszünk.

- Mennyi a foglalkoztatottak száma?

- 20 fő fizikai állományú dolgozik a Kft-ben, és 2-3 csoport alvállalkozót foglalkoztatok.

- Hogyan alakul a megrendelések száma, és ezeket a társaság hol végzi?

Sokat kell menni a megrendelések érdekében, hogy munkát szerezzek. A rendelés állomány 15 %-a környező településről és a megyéből származik. A többit az ország különböző helyeiről kapjuk, például: Sáropatakról, Tokajból, Budapestről, stb.

- És a Nemzeti Színház...?

Amiről még nem beszéltem, a specialitásunk színpadkészítés immár hosszú időre nyúlik vissza. Az Operaház színpadi padozatával kezdtük, majd következtek a megyei színházak és a budapestiek.

A Nemzeti Színház burkolati munkáira kiírt pályázatot a budapesti ORSZAK Kft nyerte el, ahol mi alvállalkozóként a színpad padozatát készíthettük, mely 3.800 m² felületű volt a próbatermekkel, oldal színpadokkal és a stúdió színpadokkal együtt. Azért esett ránk a választás, mert referenciában (minőségben, határidőben) mi voltunk a jobbak.

- Milyen érzés volt a Nemzeti Színházban dolgozni, amire immáron 150 év vár a magyar nemzet? Mi volt az, ami ebben a munkában a legjobban tetszett?

Igen, ez egy nagy kihívás volt szakmailag és emberileg is! Megragadott a színpadi technika, ami a magyar színházak tekintetében a legkiválóbb, a legtöbb lehetőséget biztosít a rendezőknek.

- Ilyen háttérrel, ilyen referenciával volt-e már helyi megrendelésed?

gazdagréti református templom



- Egyedül a sportcsarnok tetőszerkezetén dolgoztunk. Azóta más megrendelést még sajnos nem kaptunk.

- Reméled-e, hogy a város nagy ívű fejlesztésében részt tudsz vállalni?

- A gyomai fürdő fejlesztése igen komoly állami támogatásban részesült a Széchenyi Terv keretében. Bízom abban, hogy a tendert hamarosan kiírják, és versenybe szállhatunk az épület tetőszerkezetének készítésének elnyeréséért.

- Végül engedj meg egy magán jellegű kérdést. Elégedt vagy azzal, amit idáig elértél?

- A meglévő telephelyen folytatni kell a fejlesztést. Árbevételünk 60%-kal több volt, mint az előző évben. Ez jelent valamit, azt hiszem azt, hogy jól végeztük a munkánkat. Célunk, hogy a szintet, amit ebben az évben elértünk, meg tudjuk tartani.

- Gratulálok az elért eredményeitekhez, mi gyomaendrődiek büszkék vagyunk arra, hogy ti, akik szerényen, csendben, tisztességgel és becsülettel végzitek munkátokat, ilyen jelentős sikereket értetek el. Reméljük, hogy városunkban is felfigyelnek munkátokra!

Ungvölgyi János

soroksári katolikus Fatimai Szűzanya temploma



Az ablak teszi a házat

MŰANYAG AJTÓK, ABLAKOK GYÁRTÁSA EGYEDI MÉRETERE IS.

5502 Gyomaendrőd,

Fő út 81/1

Tel/Fax: 66/386-328

Mária néni meséi

A világ legszebb lányai - II.

Kedves mesekedvelő gyerekek! Emlékeztek bizonyára, hogy ott hagytuk abba az előző részt, mikor a tündérr király felpattant a táltosa hátára és repült, repült, de hová?

Bizony nem ment többé a hiú kényes naptündérhez, ment inkább legmélyebb tenger legmélyebb fenekére. A táltos ide is előre küldte a szellőt, vigye hírül a vizek tündérének, hogy jön a tündérr király. Cicomázza, szépfogesse magát, ha azt szeretné, hogy bekössék a fejét. Mire aztán szikrát vetett a táltos patkója egy gyémántkagyló hátán már ott fésülgette szivárványszín haját a vizek tündére egy korallszigeten.

- No, most már itt csak megmaradhatunk! - örvendezett a táltos - Mert ha eddig láttunk világszép lányokat, látunk most százszor szebbet! Te csak kérd el a jegykendőjét, én meg megyek gyöngyzabot ropogtatni a tükrocs istállóba.

Hiszen igaz, ami igaz, szép volt a vizek tündére, szebb, mint akár a hold, akár a nap tündére. Csak úgy csillogott rajta a sok drágaság! És vagy száz hableány még mindig aggatta rá a fényes gyöngyszemeket. Hanem azért csak így szólt táltosához a tündérr király:

- Várj azzal még kedves lovam! Megnézem én közelebbről is ezt a szépséges leányt. - Azzal fogta magát, leszállt a táltos lováról, és odalépett a tündérr kéhez:

- Adjon Isten szép tündérke! Gyöngyös vizek élessége. Hozzád jöttem, érted jöttem, száz mérföld maradt mögöttem. Rabul ejtett a szépséged, feleségül kérlek téged.

Megrázta magát a szépséges tündér, hogy csak úgy hullott a hajából a tenger nyi gyöngyszem.

- Fogadj Isten tündérherceg! Felelek, ha vársz egy percet. Feleséged hogy lehetnék? Tündérr földre hogy mehetnék? Aranyhintót hoztál, látom, magad jöttél táltosháton, amint illik, itt a násznép, de hol marad az ajándékod? Repülj haza, ha nem másért, szép, aranyos koronáért!

Felpattant a tündérr király táltosa hátára, s haza nyargalt az arany koronáért. Úgy indult el most már haragos táltosán. Elöl, ők repültek, mögöttük az aranyos hintó, majd fodros csipkés felhőn a fényes násznép és legvégül hat ficseri fecske csőrükben az arany koronával. De nem ám a vizek tündéréhez, nem bizony! Mentek volna Jégországba a télkirálynőhöz. Hanem hogyan,

hogy nem, egyszerre csak leesett a táltos lábáról az egyik aranypatkó. Már pedig nem lehet anélkül jégzilánkot rúgni, szikrát pattintani. Leszállt hát a táltos egy tarka mezőre. Éppen oda,

ahol egy mezítlábas libapásztor lányka libát legeltetett. Olyan szép volt, szebb, mint akármelyik tündér. A szeme kék volt, mint a tenger tükré, a haja arany, mint a nap sugara, a hangja úgy csilingelt, mint a hold ezüstje. Most aztán a tündérr király szólt így:

- Már itt csak megmaradhatunk kedves lovam, ennél szebb lányt keresve sem találnék.

Hej dühös lett erre a táltos! Csak úgy rúgta a port. Hol talál itt csak egy vályogistállót is, ahol zabot ropogtasson? De hiába toporzékolt. A tündérr király már ott aült a fűben a pásztorlányka mellett, és míg segített neki virágkoszorút kötni, elmondta itt is a leánykérő rigmust:

- Adjon Isten, szép tündérke! Mezők legszebb ékessége. Hozzád jöttem, érted jöttem, száz mérföld maradt mögöttem. Rabul ejtett a szépséged, feleségül kérlek téged! Hoztam hintót, aranyosat, ajándékot tengersokat. Itt a násznép, nézd csak kincsem! A pompában hiány nincs.

Megrázta fejét a pásztorlányka, hogy csak úgy havazott a hajából a sok szép virágszirom.

- Fogadj Isten tündérherceg! Felelek, ha vársz egy percet. Feleséged hogy lehetnék? Tündérr földre hogy mehetnék? Nem vagyok én tündérr lányka, csak egyszerű pásztorlányka. A koronád nem kell nekem, virág az én ékességem. Aranyhintón sose jártam, a násznépre sose vártam. Szebb nekem a mezők zöldje, nem illek én tündérr földre.

Szólt a király: - Édes kincsem, párod a világon nincs! Szebb vagy minden tündérr lánynál, mert a külső csillogásnál több nekem egy piciny virág. Téged vár a tündérr világ. - Azzal felpattant táltosa hátára, maga elé kapta a kis pásztorleányt, és meg sem álltak a mesebeli szép Tündérr országig. Ott aztán lakodalmat csaptak, hathétig mulattak. Az aranyos hintót elküldték a pásztorlány szüleiért, és azóta is élnek, mesélnék. Megsúgják a szélnek, szél súgja levélnek, levél röppen véle nagyanyó szívére. Hull a mese halkán versben, szóban, dalban. Nagyanyóka kapja, fogja, nektek rendre elsorolja. Az alatt meg tündérr földön boldogan éldegél a tündérr király szépséges feleségével. A haragos táltos végre kedvére ropogtathatja a gyémántzabot a gyémántistállóban. Ha ara jártok, látogassátok meg őket!

ITT A NYÁR

Hurrá gyerekek!
Itt a nyár, minket vár!
Hurrá gyerekek!
Itt a nyár, gyertek már!
Csupa tűz az aranyhomok,
Körös vize csacsog, csobog.
Napra menjen, aki fázik!
Bukfencezni itt a pázsit.
Ezer öröm, ezer játék,
A nyár a legszebb ajándék.

SZÁRAZ SZELEK SZÁGULDOZNAK

Száraz szelek száguldoznak,
De holnapra esőt hoznak.
Kövér felhőt terelgetek,
Esőmagot vetegetnek.
Cseppek gyöngye lepereg,
Zizzenek a levelek.

Míg a cseppekre cseppek hullnak,
A virágok leborulnak.
Csöndje van most fűnek, fának,
Mintha csak imádkoznának.
S hátatelten átitat
Mindent most az áhítat.

Felhők mögül aztán végre
Felragyog a nap az égre.
Eltűnnek a kóbor szelek,
Szárnyat bont a bogárgyerek,
Búvó madár fölneszel,
Bő aratást énekel.

AZ ISKOLA NYÁRON

Megállt a nap delelőre,
Nem néz hátra, sem előre,
Álmos a csönd, szél se moccan,
Az árnyékok rövidülnek,
Porfürdőzni tyúkrok, récék
Bokor alá menekülnek.

Ki tagadná, nyár van! Nyár van!
Pók az úr az iskolában.
Míg hálóját szövögeti
Reménykedik titkon abban,
Pókgyerekek ülhetnek majd
Ősszel az iskolapadban.

Erre bizony várhat, várhat,
Majd ha vége lesz a nyárnak,
Fiúk, lányok, ha búsan is,
Mind iskolapadba ülnek.
Futhatnak a pókok, amíg
Seprűnyélre nem kerülnek!

A mesét és a verseket írta:
Iványi Mária

Trodalmi oldal



BÖLCSŐJÉT KERESTE A MAGYARNAK

(Így élt Kőrösi Csoma Sándor)

„Én a székely nemzetség szülötte vagyok”

Szilágyi Ferenc könyvének szerkesztett folytatása

Csoma András elsőszülött fiának nevét 1784. április 4-én jegyezték be a kőrösi református eklézsia anyakönyvébe. „1784. Április 4-ta (quarta) Csoma András fiát Sándort (kereszteltem).” Ha figyelembe vesszük azt a kálvinista szokást, hogy az egészséges gyermeket születése után egy héttel tartották keresztvíz alá, a kis Csoma Sándor születését 1784. március 28-29-re tehetjük. Gyermekkorát ott élte, a Felszegen állt családiban, amelyből ma már csak a kert – a csűrkert – maradt meg a nagy diófákkal...

Együtt nőtt fel a családi házban nővéreivel: a nála tíz évvel idősebb Juliannával, a hat évvel idősebb Krisztinával s öccsével, Gáborral...

Az eleven eszű, tüzes barna szemű fiúcska hat-hét éves korában kerülhetett a falusi iskolába, amely itt Kőrösön a református eklézsia alá tartozott. A szűrtarisznyás legényke első mestere a zágoni származású Konya Sámuel volt, ő lehetett bontakozó tehetségének első fölfedezője s továbbtanulásának, magasabbra törésének ösztönzője...

Itt ismerkedhetett meg először a kisdíák azokkal a kérdésekkel is, amelyek később egész életében foglalkoztatták, és sorsdöntő elhatározásra bírták...

Hiába volt azonban jó esze, tehetsége, otthon kellett volna maradnia a kis gazdaságban, mint a többi falujabeli fiúnak, ha Bethlen Gábor fejedelem nem alapította volna meg a „szegények kollégiumát”, a nagy alapítványokkal ellátott gyulafehérvári – később enyedi – főiskolát, s ha derék tanítója nem bízta volna szüleit, hogy adják a jó talentumú fiút magasabb tudományokra. A falusi iskola elvégzése után így is beletelt jó néhány év, ami feljuthatott Enyedre...

Gyermekéveiről kedvteléseiről még egy érdekes följegyzésünk maradt, amelyet egyik rokona, Kőrösi Csoma József hagyott ránk: „Szívós természetű és erős testalkatú székely volt...ha egyszer gyaloglásnak indult, a cél előtt soha nem pihent... ha egy domb tetejére feljutott, nem érte be ezzel, mert kíváncsi volt megtudni, mi a második domb háta mögött s amazon túl is. S így beláthatatlan távolságokig elbarangolt.” Mintha már ott, a Kőröscserje-tető meg az Avas dombjain nagy útjára készülődött volna. Tizenöt éves volt, mikor kinyílt előtte a világ: 1799 tavaszán fölgyalogolt édesapjával Enyedre, hogy beiratkozzék a híres kollégium tanulói közé...

Hogy egyetlen magyar forint hazai segítséggel elvégezhetné tanulmányait a híres főiskolán, az a kollégium szervezetének és a maga vasakarátának volt köszönhető. Rá is volt utalva a maga szorgalmára és szívós akaratára, mert 1802 nyarán édes-

apját, 1809. decemberében pedig édesanyját is elveszítette. Árván maradt a maga erejéből kellett helytállnia...

A szegény sorsú diákok, mint Csoma Sándor is, a „neutralisták” – magyar szóval: a szolgálodiákok – sorsában tartottak. Ők az osztálytermekben a „klasszusokban” laktak, naponta két cipőt kaptak fejedelmi alapítványból, s ennek fejében némi szolgálatokat tartoztak végezni: a kályhák fűtése, a termek takarítása volt a dolguk, vagy a tehetősebb nemes ifjak mellett vállaltak szolgálatot. Mint Ujfalvy(*) följegyezte Csoma Sándor pár évig szolgálta Viski Sándor és Elek tanulókkal. De mindjárt az első évben az élre tört: „Kilencven tanuló közt már az első évben a legelső volt. Kis Marci egyedül versenyzett velem, de csak kezdetben. Ez is elmaradt s többé utol sem érte. Emlékezőtehetsége szintoly nagy volt, mint szorgalma: amit olvasott sohasem felejt. Ritkán beszélt, többnyire röviden, s mint gyermek is mindig megfontolva; figyelmét legcsekélyebb tárgy sem kerülte ki” – írja iskolatársa. Nem csoda, ha tanárai figyelmét is magára vonta...

Mintha már kisdíakként is eljövendő nagy feladatára készült volna. Ujfalvy jegyezte föl, hogy „rendszerinti eledele kollégiumcipő, gyümölcs, túró vagy öntött saláta volt. Hússal ritkán, nyalánkság vagy hevítő itallal sohasem élt. A vizitáltól napokig tartóztatta magát.” Katonás keménységgel védekezett minden gyengeség, minden elpuhultság ellen. „Rendesen a kopasz földön vagy deszkapadlózatán hált.” – jegyezte föl iskolatársa. E nemes önmegtagadást acélos akaratával győzte, amelynek kemény kötelességtudás és szorgalom volt a rúgója. „Nekem sokan parancsolnak... hadd parancsolhassak én is a gyomromnak. Ti is tehetnétek, de nincs akaratotok...” emlékszik vissza Ujfalvy barátja szavaira. Hegedűs Sámuel hasonlóan nyilatkozott róla: „A munkát és a fáradságot bámulásig győzte. Mindezeket pedig egyedül mérsékelt, tiszta életének köszönhettem.” ...

Egyéniségének e sok rendkívüli vonása – önmegtagadása, szorgalma, takarékosága, függetlenségi vágya – azonban nem volt öncélú: csak eszköze volt mérhetetlen tudásvágyának, nagyra törő terveinek. Kerülte a „gyermeki játékokat”, a komoly férfias küzdelmeket azonban szerette: „Úszás s birkózásban nagy részt vett, és mindnyájunkat felülmúlt.” Külsejéről, szellemi tehetségéről s kedélyvilágáról egészen egybehangzóan nyilatkozott egykori tanítója és diáktársa. „Kőrösi középtermetű volt, s inkább a szárazok, mint az izmosok, inkább a gyengék, mint az erősek közé számlálható: mind e mellett mégis állandó egészségű; én legalább soha betegnek nem tudom. Arca barnaszög, és inkább hosszú volt, mint kerek; szelíd vonásaiból mindenki sympathyát olvashatta, szemeiből bizonyos csendes, de kedves melancholia nézett ki... - - - kevés, de igen nyájas beszédű volt. Ha ellenkező értelemben volt is valakivel, erősen semmit nem vitatott. Nem hiszem, hogy valaha egész életében rendkívül megharagudni volna. Egy szóval: ő inkább önszívében, mint a külső tárgyakban élt.” – írja Hegedűs Sámuel...

Hegedűstől értesülünk először Csoma nagy tervének megfogalmazásáról is: „A gymnasialis osztályokat Kőrösi 1807-ben végezte, ekkor deákká lett, azaz felsőbb tudományok hallgatására lépett át. Ez idő tájban ébredt föl benne a legelső vágy, Ázsiát egykor beutazni.” Ekkor már nem is volt egészen fiatal: huszonharmadik évében járt.

(*) = Ujfalvy Sándor tanuló társa volt Kőrösi Csoma Sándornak Enyeden. Hegedűs Sámuel, akit Kazinczy Ferenc is kitüntetett barátságával, s aki maga is professzor lett Enyeden, 1802-ben Csoma Sándor köztanítója volt.



Ízes ízek

június

Nyári burgonyasaláta

30 dkg héjában főtt burgonyát karikákra vágunk. 20 dkg kovászos uborkát felszeletelünk. 2 paradicsompaprikát vékony csíkokra vágunk. 1 nagy almát felkockázzunk. 1 főtt tojást és egy csokor petrezselyemzöldet a felsoroltakhoz keverünk apróra vágva. Az öntethez 3 evőkanál olívaolajat, 3 evőkanál citromlevet és egy kemény tojássárgáját simára keverünk 1 kávéskanál mustárral és 3 evőkanál tejszínnel. Ízlés szerint sózzuk, borsozzuk, édesítjük kevés cukorral. A salátára öntjük, lazán összekeverjük és legalább fél órára behűtjük.

Seidl Ambrus

A SZÉCHENYI TERV LEGÚJABB PÁLYÁZATAI

Pályázat jele	A pályázat megnevezése	A pályázat összefoglalása
SZT-2002 RE-1	A regionális klaszterek létrehozása	Területileg koncentrált együttműködések létrehozása termék előállítására
SZT-2002 RE-4	Ipari parkok beruházásainak, működő-désitknek, szolgáltatás-fejlesztése	„Zöldmezős” ip. Parkok komplex in-frastruk. Kutatás, fejlesztés stb.
SZT-2002 RE-5	„Ipari Park” és „Integrátori Park” cím elnyerése	Magasabb minőségi követelményszintet biztosító parkok
SZT-2002 RE-6	Logisztikai centrumok kialakítása és a log. centrumok fejlesztése	Logisztikai bázisok ösztönzése, magas technikai színvonal létrehozása
SZT-2002 RE-7	Térségi és tematikus elektronikus piacok fejlesztése	Térségi elektr. Portálok kialakítása, beszállítói rendsz., innov. központok
SZT-2002 RE-10	A vállalkozói házak, inkubátorházak, innov. központok kialakítása, fejlesztés	Ezzel a kisvállalkozások koncentrált telephelyek létesítése
SZT-2002 RE-11	Region. jelentőségű repülőterek infr. struktúrája, szolgáltatásai fejlesztése.	Repülőterek bekapcsolása a közforgalmú repülésbe.
SZT-2002 RE-12	Vidéki helyszíneken gazd. képzést folytató felsőokt. intézm. infrastr.	Felsőfokú okt. intézmények színvonalas korszerű rendszerek kialakítása

THERMIX
ÉPÍTŐIPARI SZÖVETKEZET

☒ 5500 Gyomaendrőd,
Ipartelep út 3.
☎ T/F: 66/386-614, 386-226

Tevékenységeinket piacképes áron kínáljuk

- ☞ Magas és mélyépítési munkák generál kivitelezése – tervezése
- ☞ Transzportbeton és betonacél értékesítés, előregyártás, szerelés
- ☞ Egyedi asztalos és lakatos termékek gyártása (nyílászárók, Interspan bútorok)
- ☞ Építőipari anyagkereskedés (Interspan bútorlap...)
- ☞ Építőipari gépek, segédeszközök bérbeadása (toronydaru, acélzsalu, keretes állvány, útpanel...)



**NŐI CIPŐT
A GYÁRTÓTÓL!**

A KLASSZIKUS MODELLEKTŐL A MAI
DIVATIG SZÉLES VÁLASZTÉKBAN
KÍNÁLJUK TERMÉKEINKET.



**GELLAI LÁSZLÓ
CIPŐGYÁRTÓ**

GYOMAENDRŐD, FŐ ÚT 140/2 • TEL: 06-66-283-359

UHRIN BENEDEK DALAI

Örömteli percekét kínál dalaival, - melyek bejárták már az egész országot, - Uhrin Benedek. CD és kazettán a szerző kiadásában megrendelhetők: 2040 Budaörs, Török Bálint u. 22. sz. -alatt, munkanapokon 14-18 óra között. Telefonon: 06-20-3-913-442. számon.

Postai úton utánvétellel kaphatók.

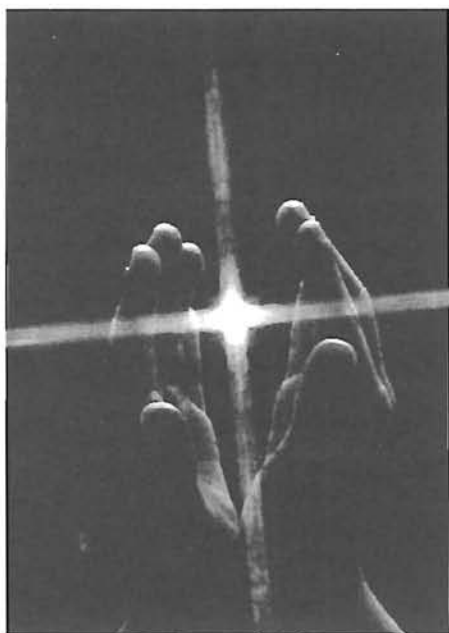


METÁL STOP VAS-MŰSZAKI BOLT

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szerviz
Gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
csövek, szerelvények
Hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
háztartási kisgépek
Szórakoztató elektronika
Szegek, csavarok, zárok, lakatok
Fürdőkádák, mosdók, csaptelepek, mosogatók
Villanyszerelési anyagok

GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: 386-909

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK



„Nem múlnak el ők, kik szívünkben élnek:
Hiába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még.
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”

(Juhász Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

BORGULA ANDRÁS, aki a Kálvin J. u. 36. sz. alatt lakott, életének 38. évében május 10-én váratlanul elhunyt. Gyászolja: szülei, fia, testvére és családjuk, rokonok és az ismerősök.

BENE JÓZSEF, aki a Mátyás Király út 26. sz. alatt lakott május 17-én életének 70. évében rövid betegség után elhunyt. Gyászolja családját.

CSENTŐS ANTALNÉ OLASZ IRÉN, aki a Körgát u. 25-ben élt, május 18-án életének 64. évében váratlanul elköltözött az élők sorából. Gyászolja családját.

Özv. **DOBÓ LAJOSNÉ KISS ERZSÉBET**, aki az Őszikék Idősek Otthona lakója volt, április 26-án hosszas betegség után 73 éves korában befejezte földi pályafutását. Gyászolja családját.

GYURICZA ISTVÁNNÉ BÚZA REGINA, aki a Sugár út 26. szám alatt élt, május 12-én 72 éves korában elhunyt. Gyászolja családját.

Özv. **IMRE ISTVÁNNÉ MARJAI ETELKA**, aki a Szabó D. u. 9. sz. alatt lakott május 7-én 96 éves korában visszaadta lelkét Teremtőjének. Gyászolják: Károlyi Pál és családját.

Özv. **KLIMÓ MIHÁLYNÉ DÁVID REGINA**, volt gyomaendrői lakos, május 2-án hosszú betegség után 85 éves korában elköltözött az élők sorából.

KONTRA ENDRENÉ SZABÓ ERZSÉBET, aki a Rákóczi úton lakott május 5-én 71 éves korában hosszantartó betegség után elhunyt. Gyászolja családját.

MOLNÁR GYULA, aki lakott a Kisréti u. 32-ben április 23-án rövid szenvedés után 82 éves korában eltávozott az élők sorából. Szorgalmát, és jóságát nem feledjük: Gyászolják: felesége, lányai, vejei, unokái és dédunokái és a rokonság.

OLÁH FRIGYES, aki a Szélmalom u. 21-ben lakott május 8-án 80 éves korában váratlanul visszaadta lelkét Teremtő Urának. Gyászolja családját.

RÁCZ JÓZSEFNÉ SZTAHÓ MARGIT, aki a Szabadság úton lakott május 11-én 74 éves korában türelemmel viselt hosszantartó, súlyos betegség után az Örökkévalóság hónapjába költözött. Gyászolja családját.

SZABÓ LAJOSNÉ KOVÁCS ESZTER, aki az Erkel utcában lakott, május 5-én 72 éves korában elhunyt. Gyászolja családját.

SZUROVE CZ LA SZLÓNÉ BARANYÁK ERZSÉBET, aki a Széchenyi u. 14. sz. alatt élt, április 26-án 63 éves korában elragadta a halál. Gyászolja családját.

A Magyar Kereszténydemokrata Szövetség Gyomaendrői Szervezetének tagjai megtört szívvel búcsúznak **DOMOKOSNÉ PARÓCZAI JUSZTÍTÓ**tól, aki május 12-én életének 45. évében váratlan hirtelenséggel eltávozott az élők sorából, és akit a tagság örökre szívébe zárt. Emlékét megőrizzük! Nyugodjon békében!

KÖSZÖNET NYILVÁNÍTÁS

Köszönetünket fejezzük ki, mindazoknak, akik özv. **KLIMÓ MIHÁLYNÉ DÁVID REGINA** temetésén részt vettek, fájdalmunkban osztoztak. Részvétüket köszorúkkal, virágokkal fejezték ki.

A gyászoló család

Köszönjük mindazoknak, aki **RÁCZ JÓZSEFNÉ SZTAHÓ MARGIT** temetésén részt vettek, fájdalmunkban osztoztak, kegyeletüket virágokkal, koszorúkkal fejezték ki.

A gyászoló család



Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

SPORT

Labdarúgás

IV. 6. Gyomaendrői VSE – Rákóczi falva 0:2

Bosszantó volt nézni játékosaink vergődését. A legjobb helyzeteket is elpuskálták. A májusi számunkban tévesen jelent meg a 2:2!
Majd két szabad hét következett.

IV. 27. Algyő – Gyomaendrői VSE 2:0

Szinte kétségbeesítő az a tehetetlenség, hogy mennyi lehetőség maradt kihasználatlanul. Még a 11-es is gondot jelentett. Hiába a védelem igyekezete, ha a csatárok minden helyzetet kihagynak.

V. 4. Gyomaendrői VSE – Kalocsa 2:0

Nem ismertünk rá csapatunkra! Miért csak ilyen ritkán! Igazi focisemege volt. Valóságos felüdülés.

V. 11. Gyomaendrői VSE – Kiskőrös 0:2

A védelem hősiiesen helyt állt. Csatáraink elfelejtettek focizni.

V. 19. Örkény – Gyomaendrői VSE 3:1

Hatvan perc nyomasztó fölény kevés volt a gólszerzésre! Aztán összeszedtük a három gólt, nekünk csak egy sikerült.

Még két mérkőzés van hátra: V. 26. Endrőd – Izsák, júniusban Kondoros – Endrőd.

M. 19-én a Megyei II. Oszt.-ban Gyoma vitézül helyt állt! Bár Újkígyóson 3:0-s vereséget szenvedett és így az I. helyezésről lecsúszott a harmadik helyre.

Az endrői templomtető felújítására adott adományokról van lehetőség – ha szükséges – adókedvezményre szóló igazolást kiadunk. Eddig nem volt ilyen lehetőségünk.

Eddig is érkeztek már adományok e célra: 5-10-30-50 és 100 ezer forintos összegek. Hálásan köszönjük, Isten fizesse meg az adakozók nagylelkűségét.

Sarokház
Csemege
Ct.: Tímár Vincé

Partnerlánc tagja

Kedves vásárlóink! Termékeinkkel mindig az Önök szolgálatában állunk!

- ☞ házi jellegű húskészítmények, endrői ízesítésű termékek (húsdarálás, húsfüstölés, kolbásztöltés)
- ☞ kívánságra torta rendeléssel, cukrászsüteményekkel segítünk családi rendezvények létrehozásában
- ☞ eljuttatjuk önökhöz a PARTNER újságot, melyben megtalálja a kedvenc árucikkeit, termékeit

Blaha u.27. Tel.:386-691
Nyitva tartás: hétfőtől péntekig 6-tól 18 óráig
szombaton 6-tól 14 óráig
vasárnap 7-től 11 óráig.



Kert- barátok- nak

Faóriások, mint természeti emlékek hazánk területén

Egyes fák magas koruk és méreteik folytán érdemlik meg, hogy azokat életük tartamára becses természeti ereklyeként megbecsüljük, és odaadó gondozásban részesítsük. Vannak olyan fák az országban, amelyekhez a nemzeti történelmével összefüggő emlékek fűződnek. Különösen a vadgesztenye, a tölgy, és a szilfa azok a hazai fafajták, amelyekből a leglátványosabb példányok maradtak reánk.

Gróf Széchenyi István a fákról a következőket mondta: „...azért, számtalan egyebek között az is kötelessége a magyarnak felruházni hazáját a növényvilág ékességeivel: ott pedig, hol százados lombosok zöldellnek, meggondolni s most, most mig nem késő, gondolni meg, hogy: ...ledöntvén a százados csert, csak századok adhatják azt tökéletes épségben vissza.”

Történelmi emlékü fák

Az országban a szilfák királya a balatonakarattyai szil. Eötvös Károly írásában igen kedvesen emlékezik meg erről az öreg fáról: „Születése óta védtelenül, magányosan-ott áll a dombtetőn. Büszkén védtelenül a viharok és villámok ostromában.” A fa mellől elragadó kilátás nyílik a Balaton felé. Több mint 470 éves. Magassága 22 méter, a törzse átmérője 240 cm, kerülete 750 cm. A fa egy történelmi eseménynek az 1532-ben Kenesére összehívott országgyűlésnek lehetett tanúja. Területén az országgyűlés három napig tartott.

Szarvason, a könyvtár épülete előtt áll egy bronzból készült szarvasbika szobor, mely a város jelképe. Közelségében van **egy vénakácafa, amelyet az emléktábla szerint, még Tessedik Sámuel ültetett** és egyik legelső akácfánk.

Gyulán a kastélykert (fürdő) területén vaskerítéssel körül vett **juharfát Erkel Ferenc fának nevezik.** Ugyanis Erkel Ferenc, 1861-ben itt alkotta a Bánk bán operát. Erkel édesapja a Wenckheim grófok gazdatisztje volt. A zeneszerző, aki itt született, gyakran lejárt ide pihenni, és feltehető, hogy e fa árnyékában készült a nagy mű.

Híresek a **cenki hársfák**, amelyeket gróf Széchenyi István ültetett, s amelyek mellett nem egyszer haladt el hazája sorsa fölött való tépelődéseiben. Ma is őrzik a „legnagyobb magyar” emlékét és az utódok kegyeletesen gondozzák fáit.

Arany János sokat üldögélt a **Margitsziget tölgyfái** alatt. Egyik szép versében az alföld klasszikus költője vallomást tesz, hogy neki a tölgyek vidéke a legkedvesebb, a tölgyfák alatt kívánna örökre elpihenni. Ezért a Margitszigeten József főherceg Stróbl Alajossal elkészíttette a költő mellszobrát, és annak talpazatára vésette a „Tölgyek alatt” c. versének két szakaszát. (A költő 1877. augusztus 5-én írta versét.)

Martonvásáron, a Brunswick kastély parkjában állt egy fekete nyárfák és alatta egy kőpad. A nyárfák alatt a kőpadon töltött kedves órákat Beethoven Brunswick Teréz grófnő társaságában. A nagy zeneköltő mellszobra áll most ott. A fa már kipusztult. A parkban mezőgazdasági szakemberek mellszobrai állnak, akik sokat tettek a magyar mezőgazdaságért. Így többek között Tessedik Sámuel mellszobra is itt áll, aki sokat

tett az alföldi szikes földek megjavításáért, az akáca elterjesztéséért pedig egy gazdasági iskola létesítéséért.

A társadalomnak minden rétege, de különösen azok, akik a természet kultúráit művelők, a kirándulókat kedvelők, sőt maga a nép is kegyelettel és, megbecsüléssel viseltetnek olyan fák iránt, amelyekhez népmondák, regék fűződnek. Ezek megőrzését természeti emlékként, természetvédelmi feladatként gondozzák, mellyel elősegítik a szülőföld, az otthoni táj, a szűkebb haza ápolását.

Emlékfák hazánkban

Nálunk már régóta dívik az a szokás, hogy valamilyen nevezetesebb esemény kapcsán, vagy kiváló személyek látogatása alkalmából fát ültetnek.

1926. november 26-án **Balatonfüreden Rabindranat Tagore, a nagy hindu költő maga ültetett** annak emlékére, hogy itt nyerte vissza egészségét a gyógyfürdőben. A tó melletti sétányt is róla neveztek el.

Mezőhegyesen a Nónusz szálló előtt áll egy nagy terebélyes öreg platánfa. 1944-ben a háború folyamán orosz katonák lovakat kötöttek a fa alá. A lovak lerágták a fa kérgét, és lombját elhullajtotta. 3 évig igen gyér egy-két kisága hajtott ki. A fa csurgója alatt lévő földet felásták és beöntözték marhavérrel. Azóta a koronája rendszeresen kizöldül, növekszik, fejlődik.

Szarvason a Művelődési Központtól nyugatra 1974-ben Oroszi András az Országos Pedagógiai Intézet szakmai munkatársa a gyakorlati foglalkozás tantárgyat irányító országos szakfelügyelet jelenlétében ültetett el egy hársfát. Az eseményre az országos hírű arborétum látogatása után került sor.

Nem csak egy-egy fát ültetnek el őseink, hanem fasorokat is. Ilyen **Gyomán az I. világháborúban elesett hősök emlékére ültetett hársfa sor.** A gondolat már 1928-ban megfogalmazódott, amikor az Előjáró Tanács és az akkori főjegyző a képviselő testület elé terjesztette az indítványt. A vitában felszólt Vince Andor és Wágner Márton is, akik egyetértettek a felvetett javaslattal, mely szerint a Deák Ferenc utcát nevezzék el Hősök emléktűnek. A hársfák elültetésére azonban csak 1932-ben került sor, amikor Kner Izidor a gyomai nyomda megalapítója felajánlotta, hogy az általa neveltetett hársfákat önköltséges áron átadja a községnek. Még ez év során került sor 800 hársfa ültetésére. Büszkén, felémelt fővel, de ugyanakkor a hősökre emlékezve szomorúan is sétálunk a szép utcán ügyeinket intézve. Ugyancsak itt áll az út torkolatában a Hősök emlékműve is.

(A következő fejezetben városunknak az utóbbi időkben ültetett emlékfáiról lesz szó.)

Hunya Alajos

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.



Kedves vásárlóim!

júniusi áru kínálatom:

- tasakos vetőmagok (virág - zöldség)
 - fűmagok, fűnyírók, szegélynyírók
 - vegyszerek, virágtápok, műtrágyák
 - virágföldek, fásab kezelők
 - virágládák, virágcserepek
 - grill sütők, sörstrákrak, bográcsok
 - kerti szerszámok, metszőollók
 - permetező szerek és alkatrészek
 - szivattyúk, öntözőtömlők, szórófejek
 - fóliák, ponyvák, kötöző anyagok
 - gumicsizmák esőruhákat
 - szegek, csavarok,
 - láncfűrészek, fürdőszoba szőnyegek
 - elemek, izzók, zseblámpák
- VÁROM KEDVES VÁSÁRLÓIMAT!



Április 23-tól május 22-ig Gyoma
belterületén 29,4 mm csapadék hullott.

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta. * Kiadja az Endrődiek Baráti Köre Egyesület * Felelős szerkesztő: Császár Ferenc, 5502 Gyomaendrőd, Damjanich u. 15. Tel., Fax: (66) 386-323, (06-20) 398-6781 E-mail: civil2218@mail.datanet.hu * Szerkesztők: Bajusz Tünde, Császár Gyuricza Éva, Cs. Szabó

István, Hunya Alajos, Iványi Mária, Márton Gábor, Szonda István, Várfi Péter * Felelős kiadó: Vaszkó András *

MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: 66/283-358 Pelyva

Interneten: <http://www.szentgellert.hu> * E-mail: ivanyi@mail.szikszi.hu vagy ivanyi@theol.u-szeged.hu